

Tvrdošovský **SPRAVODAJ**

MAGAZÍN OBCE TVRDOŠOVCE

Ročník XVI. | číslo 2. | august 2013 | Cena: 1,20 €

ISSN 1339-2530

Z OBSAHU:

- PROGRAM XV. DNÍ SVĚTÉHO ŠTEFANA
- PRÍHOVOR STAROSTU
- FAJANSA Z TVRDOŠOVSKÉJ DIELNE
- OSLAVA ŠPORTU ŠPORTOM
- ROZLÚČKA

XV. Dni svätého Štefana

22-26. AUGUST 2013**Štvrtok**
22. augustaDarovanie krvi (Obecný dom)
Deň méty**Piatok**
23. augusta

15.30 Otvorenie výstavy diel Lajosa Simonyiho (Obecný dom)
 16.00 Slávnostné zasadnutie obecného zastupiteľstva (Obecný dom)
 17.00 Uloženie pamätných vencov pri soche sv. Štefana (Námestie sv. Štefana)
 19.00 Cyklus koncertov na Amfiteátri
 Tóth Vera, Nótár Mary, Pataky művek, Edda művek
 Vstupné: predpredaj 7.- €, na mieste 9.- €
 do 6 rokov vstup zdarma

Sobota
24. augusta

8.00 Súťaž vo varení (park na Hornej ulici)
 sprievodné programy a súťaže
 9.00 Raj pre deti so šašom Lalim (park na Hornej ulici)
 9.00 Detský vláčik (Námestie sv. Štefana)
 13.00 Vyhodnotenie súťaže vo varení
 15.00 Remeselnícky jarmok (Dolná ulica)
 15.00 Vínny dvor (Dolná ulica)
 16.30 Sprievod folklórnych skupín (Športové ihrisko, Námestie sv. Štefana, Dolná ulica)
 17.00 Folklórne slávnosti (Dolná ulica)
 20.00 Ľudová hudba - kapela Varjos (Vínny dvor)

Nedeľa
25. augusta

10.30 Slávnostná svätá omša (Rímskokatolícky kostol sv. Štefana)
 17.00 Majstrovský futbalový zápas (Športové ihrisko)
 21.00 Hodová zábava s kapelou Atlantic (Športové ihrisko – bývalá Rozálka)
 Celý deň: jarmok, hody, vínný dvor

Pondelok
26. augusta

17.30 Priateľský futbalový zápas (Športové ihrisko)
 19.00 Vystúpenie folklórneho súboru Kincső (Amfiteáter)
 Večerné kúpanie s DJ Danim (Termálne kúpalisko)
 Svätoštepanský ohňostroj (Termálne kúpalisko)
 Celý deň: jarmok, hody

23. 8. 2013 od 19⁰⁰ hod.

AMFITEÁTER TVRDOŠOVCE

2013. 8. 23 19⁰⁰ órátl

TARDOSKEDDI SZABADTÉRI SZÍNPAD

Tóth Vera
 Nótár Mary
 Pataky művek

XV. DNI SVÄTÉHO ŠTEFANA
 TVRDOŠOVCE • 23 – 26. 8. 2013
XV. SZENT ISTVÁN NAPOK
 TARDOSKEDD • 2013. 8. 23 – 26.

Vstupné: predpredaj: 7.- € na mieste: 9.- €
 Belépődíj: elővételben: 7.- € helyszínen: 9.- €

www.tvrdosovce.sk

Vážení čitatelia!

Keď píšem tieto riadky, naši poľnohospodári už majú za sebou najväčšiu a najdôležitejšiu prácu roka, a to žatvu obilia. Slnko však naďalej praží polia a záhrady, naše ulice sú rozpálené. My ľudia preto vyhľadávame blahodárny tieň, niektorí z nás majú aj možnosť sa ochladiť v bazéne. Je pravé horúce leto, čas prázdnin, čas oddychu. Aj naše najnovšie číslo sme pripravili v tomto znamení.

Nájdete v ňom už známe rubriky, a to príhovor starostu, v ktorom sa dozvieme podrobnosti o rekonštrukcii termálneho kúpaliska. Pripravili sme pre Vás aj zaujímavé informácie o rakytníku, o jeho zdraví prospešných účinkoch. Ďalej prinášame články o kultúrnom živote a podujatiach v obci. Aj obecný úrad sa rozhodol informovať občanov, našich čitateľov cez stránky novín. Neprehládajte ani rozhovor

s Milanom Árendášom, majstrom ľudovej výroby, ktorý žije a tvorí v Tvrdošovciach. Prečítajte si aj informácie z prvej ruky o činnosti miestnych organizácií, napríklad Poľovníckeho združenia, MO Zväzu postihnutých civilizačnými chorobami a OZ Lucerna. Koncom júna sa konalo celodenné športové podujatie v obci, ktoré bolo organizované pri príležitosti 90. výročia založenia ŠK Tvrdošovce. Viac sa o tomto podujatí dozvieme na stránkach našich novín. Ani teraz však nechýbajú články o zábave či kráse.

Milí čitatelia, prajeme Vám príjemný oddych počas čítania Tvrdošovského spravodaja, a samozrejme výbornú zábavu počas XV. Dní svätého Štefana. Dúfame, že v programe si všetci nájdete pre vás zaujímavé podujatia. Vyberte si, ponuka je opäť bohatá.

Livia Borbélyová
v mene redakcie

ORDINAČNÉ HODINY DETSKÉHO LEKÁRA MUDr. OTO HALZL

Pondelok	7.00 – 12.00	Tvrdošovce	12.00 -15.30	Palárikovo
Utorok	7.00 – 11.00	Palárikovo	11.00 -15.30	Tvrdošovce
Streda	7.00 – 12.00	Tvrdošovce	12.00 -15.30	Palárikovo
Štvrtok	7.00 – 12.00	Tvrdošovce	12.00 -15.30	Palárikovo
Piatok	7.00 – 12.00	Tvrdošovce	12.00 -15.30	Palárikovo

JUBILANTI

- 70. Marec:** Vilma Csányiová, František Szögyényi, Jozef Kurucz, Julianna Vanyová
Apríl: Jozef Varga, Dominik Vojtuš
Máj: František Balogh
Jún: Emil Sós
Júl: Helena Borbélyová
- 75. Marec:** Magda Csomóová
Apríl: Irena Aghová
Máj: Marcela Majorová, Mária Szabová, Ema Mészárosová
Jún: Mária Vanyová, Anton Szögyényi, Ladislav Balogh
Júl: Helena Szederová
- 80. Marec:** Karol Szeder
Apríl: Jozef Virág
Máj: Irena Baranovicsová, Vincent Vanya
Jún: Valéria Mojzesová, Zuzana Borbélyová, Július Brenkus, Mária Vanyová, Ladislav Vanya, Mária Benczeová, František Szikora, Vilma Konečná, Jozef Vanya, Ida Mojzesová
- 85. Marec:** Ján Bara
Apríl: Irena Nemesiová
Jún: Anna Karáčoňová
Júl: Zuzana Čániová, Alžbeta Fialka, Terézia Benczeová, Mária Szvetková
- 90. Marec:** Júlia Vargová
Apríl: Rozália Drenina
Máj: Paula Baraová
Jún: Ladislav Vida

NOVORODENCI

Eva Kopečná	13. 3. 2013
Alojz Farkaš	26. 3. 2013
Tifani Kissová	28. 3. 2013
Patrik Major	6. 6. 2013
Sabrina Lakatošová	12. 6. 2013
Natália Tóthová	16. 6. 2013
Peter Szikora	18. 6. 2013
Laura Maršovská	18. 6. 2013
Kevin Rafael	21. 6. 2013
Sebastian Szetei	29. 6. 2013
Karol Daniel Hegedűs	3. 7. 2013
Johanna Lantos	13. 7. 2013
Filip Slažanský	14. 7. 2013

MLADOMANŽELIA

Gabriel Dóža a Margita Miškovičová	9. 3. 2013
Gabriel Szetei a Silvia Miklovičová	16. 3. 2013
Zoltán Bednár a Štefánia Héderváryová	23. 3. 2013
Ing. Attila Kálazi a Eva Trupppová	23. 3. 2013
Roland Kelko a Kitti Ságiová	6. 4. 2013
Ing. Peter Juhász a Judita Tanková	27. 4. 2013
Norbert Lakatoš a Sandra Kotlárová	20. 5. 2013
Adam Bencze a Emese Veres	1. 6. 2013
Gabriel Nagy a Lenka Czuczovová	15. 6. 2013
Peter Arpáš a Monika Kráľová	6. 7. 2013

OPUSTILI NÁS

Ladislav Szekan (1946)	9. 3. 2013
Ján Borbély (1935)	20. 3. 2013
Viktória Tóthová, rod. Borosová (1925)	22. 3. 2013
Helena Ruzsiková, rod. Szabová (1945)	25. 3. 2013
Alžbeta Zelenická, rod. Štefániková (1926)	3. 4. 2013
Mária Labaiová, rod. Szárazová (1932)	16. 4. 2013
Mária Vidová, rod. Bujáková (1962)	20. 4. 2013
Irena Kuruczová, rod. Pörgeová (1932)	21. 4. 2013
Jozef Dóža (1924)	26. 4. 2013
Anton Birkus (1944)	3. 5. 2013
vdp. Peter Borbély (1939)	14. 5. 2013
Štefan Balay (1954)	23. 5. 2013
Karol Mészáros (1943)	26. 5. 2013
Július Bugyík (1936)	2. 6. 2013
Ján Lakatoš (1949)	3. 6. 2013
Alžbeta Ladicsová, rod. Juhászová (1919)	3. 6. 2013
Imrich Pintér (1941)	14. 6. 2013
Oľga Borbélyová, rod. Csandová (1922)	17. 6. 2013
Terézia Tóthová, rod. Cibulková (1929)	24. 6. 2013
Oskar Balazs (1941)	17. 6. 2013
Jozef Jesenič (1948)	22. 6. 2013
Anna Szabová, rod. Baloghová (1929)	7. 7. 2013
Zoltán Vida (1949)	8. 7. 2013
Mária Vasová, rod. Bédiová (1930)	12. 7. 2013
Robert Bruckner (1968)	14. 7. 2013
Štefan Mészáros (1954)	18. 7. 2013
Vojtech Pšenák (1932)	24. 7. 2013
Alžbeta Maršovská, rod. Bugyiková (1922)	25. 7. 2013
Ida Godányová, rod. Juhászová (1939)	27. 7. 2013
Hermína Királyová, rod. Kováčsová (1922)	27. 7. 2013

TVRDOŠOVSKÝ SPRAVODAJ
SI MÔŽETE PREDPLATIŤ NA OBECNOM
ÚRADE ALEBO V KNIŽNICI.
ROČNÉ PREDPLATNÉ STOJÍ 3 €.

TVRDOŠOVSKÝ SPRAVODAJ / TARDOSKEDDI HÍRMONDÓ

Vydavateľ/Kiadó: Obec Tvrdošovce – Tardoskedi község. **Adresa/Cím:** Obecný úrad – Községi Hivatal, Novozámocká cesta 56, 941 10 Tvrdošovce. IČO: 309338 **Evidenčné číslo/Nyilvántartási szám:** EV 3871/09 – Ministerstvo kultúry SR. **Registrácia/Bejegyzés:** 238/98 OŠaK Nové Zámky. **Redakcia:** Livia Borbélyová, Agáta Borbélyová, Mgr. Roland Dóža, PaedDr. Judita Juhászová, PaedDr. Iveta Mészárosová, Mgr. Csilla Rybárová, PaedDr. Tóth Szilvia, Mgr. Judita Veresová. **Foto:** Imrich Mészáros **Grafika a tlač/Tördelés és nyomtatás:** KORUND desktop, spol. s r. o., Považská 18, 940 67 Nové Zámky. **Počet výtlačkov/Példányszám:** 650. Časopis vychádza trikrát ročne. **Megjelenés:** évente háromszor. **Dátum vydania:** 12. 8. 2013 **Kiadás időpontja:** 2013. 8. 12. **ISSN 1339-2530.** Redakcia si vyhradzuje právo zmien a redakčných úprav publikovaných príspevkov. **Obsah publikovaných príspevkov sa nemusí stotožňovať s názormi redakcie.** A szerkesztőség fenntartja a kéziratok lerövidítésének és módosításának jogát. A közölt cikkek tartalmáért a szerkesztőség nem vállalja a felelősséget.

Príhovor STAROSTU

Dňa 29. júna 2013 otvorilo svoje brány zrekonštruované termálne kúpalisko. Kúpalisko je nielen krajšie, ale sa doriešila aj otázka majetkovo-právnych vzťahov. Termálny vrt je vo vlastníctve Poľnohospodárskeho družstva Tvrdosovce, kým nehnuteľnosti patria Obci Tvrdosovce.

Otvoreniu zrekonštruovaného kúpaliska predchádzali niekoľkomesačné prípravné práce. Odstránili sa staré asfaltové plochy, premiestnili sme oplatenie, vybudovali sme úplne nové sociálne zariadenia, vnútornú kaviareň a terasu. Zrekonštruovali sme prípojky vody, už existujúci bazén,

zakúpili sme nové sprchy. Na žiadosť rodičov sme vybudovali aj nový bazénik pre najmenšie deti, rozšírili sme detské ihrisko. Kamerovým systémom sme zvýšili bezpečnosť našich návštevníkov. Pre obyvateľov obce sme zabezpečili 25 % zľavu na vstupnom. Kto prišiel na otvorenie, alebo už vyskúšal blahodarný účinok našej termálnej vody, mohol osobne zažiť všetky tieto vykonané zmeny.

Myslím si, že v porovnaní s uplynulými 30 rokmi sa nám podarilo vykonať veľa práce na kúpalisku, vďaka aj vedúcemu Podniku verejnoprospešných služieb

obce Tvrdosovce, jeho zamestnancom, zamestnancom Poľnohospodárskeho družstva Tvrdosovce, a v neposlednom rade podnikateľom, ktorí podporili tieto aktivity, ktorí chcú a ktorým je dôležité, aby obec napredovala a nie zaostávala. Je pre mňa neuveriteľné, že sa v našej obci napriek všetkým snahám nájdú občania, ktorí aj v rekonštrukcii kúpaliska hľadajú kritiku, zlo a to napriek tomu, že väčšina očakávala práve túto zmenu. Verím, že spolu môžeme aj v tomto nájsť nové, pozitívne príležitosti na rozvoj, treba len chcieť.

Nasledujúce fotografie boli zhotovené pri realizácii rekonštrukčných prác na kúpalisku:

Som presvedčený, že návštevníka po príchode na naše nové kúpalisko privíta príjemné prostredie. Vedenie Termálneho kúpaliska Tvrdosovce a stavebníci (na 90% tvrdošovskí podnikatelia) sa usilovali, aby pre návštevníkov zabezpečili príjemné, pohodlné a predpisom vyhovujúce podmienky kúpania.

Tvrdošovce nie sú v tejto oblasti ešte medzi prvými, ani uplynulé roky nevieme

dobehnúť za krátky čas. Cieľom spoločnosti je, aby ukončením letnej sezóny pokračovala v začatej ceste. Radi by sme upravili existujúci bazén a zastrešili malý bazén, vytvorili vnútorné šatne, aby sme mohli kúpalisko prevádzkovať aj v zime. Verím, že sa naše ďalšie plány podarí zrealizovať.

Ing. Marián Tóth
starosta obce

VYSPORIADANIE PREDZÁHRADIEK

Po ukončení ROEP-u v obci, t.j. po obnove evidencie nehnuteľností v mesiaci február 2013 bolo zahájené opätovné vysporiadanie predzáhradiek v našej obci. Nevysporiadané predzáhradky pred rodinnými domami v niektorých uliciach vznikli v minulosti vyrovnaním uličnej čiary. Prvýkrát užívatelia nevysporiadaných predzáhradiek boli oboznámení s možnosťou ich vysporiadania v apríli 2006. Vzhľadom k tomu, že v prevažnej časti predzáhradky boli potrebné zamerať, ich vysporiadanie sa neuskutočnilo. Na základe mapových podkladov, ktoré obec získala po obnove evidencie zo Správy katastra nehnuteľností Nové Zámky, boli identifikované nevysporiadané predzáhradky. Ich užívatelia boli písomne vyzvaní na možnosť vysporiadania. Zároveň ich užívatelia boli oboznámení s možnosťou vysporiadania predzáhradiek aj cez káblovú televíziu a miest-

ny rozhlas. V zmysle uznesenia OZ č. 19/12022013 písm. E/ bod 2 termín podania žiadosti o odpredaj bol stanovený do 30. apríla 2013 a predajná cena za odpredaj predzáhradiek požadované v uvedenom termíne bola stanovená na 0,67 eur/m². Nakoľko po zápise ROEP-u došlo k zmene výmery niektorých parciel, boli vyzvaní aj tí užívatelia predzáhradiek, ktorí už podali žiadosť o odkúpenie, ale doteraz nedošlo k prevodu, aby z dôvodu upresnenia výmery tiež sa prihlásili do 30.4.2013 na tunajšom obecnom úrade. V stanovenom termíne bolo podaných celkom 320 žiadostí. Po tomto termíne predajnú cenu predzáhradiek určí obecne zastupiteľstvo.

Sú predzáhradky, ktoré sú evidované v takej výmere, v akej sa nachádzajú pred rodinnými domami, ale sú aj také, ktoré sú vytvorené z parcely, ktorá tvorí celok uličnej nehnuteľnosti. V tom prípade je potrebné za-

meranie predzáhradky a vyhovením geometrického plánu stanoviť jej presnú výmeru.

Obec Tvrdosovce vysporiadanie predzáhradiek do vlastníctva užívateľov zabezpečuje postupne, avšak treba poznamenať, že v zmysle zákona č.138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov zmluvné prevody nehnuteľného majetku t.j. postup pri odpredávaní predzáhradiek je dosť zdĺhavý. Odpredaj je potrebné trikrát prejednať na obecnom zastupiteľstve, najprv schváliť zámer a spôsob odpredaja, potom prevod nehnuteľnosti a zároveň je potrebné schváliť kúpno-predajnú zmluvu. Obecny úrad prednostne vybavuje odpredaj takých predzáhradiek, ktoré sú evidované na výpisoch z katastra z nehnuteľností vo vlastníctve obce ako celok s presnou výmerou a nie je potrebné geometrické zameranie.

Katarína Čapuchová

Miestna akčná skupina Cergát – Váh

Miestna akčná skupina Cergát – Váh, o.z. (ďalej len „MAS“) informuje čitateľov, že v rámci podpory implementácie Integrovannej stratégie miestneho rozvoja MAS došlo dňa 1.8.2013 k podpisu Zmluvy o poskytnutí dotácie z rozpočtu Nitrianskeho samosprávneho kraja (Kód výzvy: NSK/LEADER2/2013-Op123) medzi Nitrianskym samosprávnym krajom a MAS. Celková výška dotácie predstavuje 13.590,- €.

MAS Cergát – Váh, o.z.

Obecná polícia Tvrdosovce informuje

Na úvod niekoľko štatistických údajov za obdobie od 1. 4. 2013 do 31. 7. 2013. Obecná polícia Tvrdosovce vykonala za spomínané obdobie 177 výjazdov, z toho napríklad 41 výjazdov na žiadosť Okresného riaditeľstva policajného zboru Nové Zámky, 85 výjazdov na základe oznámenia od občanov. 32 výjazdov bolo vykonaných na podnet súdov a exekútorských úradov.

POZOR NA PODVODNÍKOV

Obecná polícia vyzýva občanov, najmä starších ľudí, aby dávali väčší pozor na svoj majetok, lebo v obci sa často nachádzajú podvodníci, špekulanti, ktorí sa vydávajú za plynárov, elektrikárov a pod., s cieľom vylákania finančnej hotovosti od starších ľudí. O tom, že v obci vykonávajú odpočet vodomero, plynomerov, prípadne elektromerov sú občania vopred informova-

ní prostredníctvom obecného rozhlasu, a osoby poverené touto činnosťou vždy majú poverenie od príslušnej spoločnosti. Predtým, než niekomu dovolíte vstúpiť do dvora, prípadne do domu, vždy si overte ich totožnosť.

NEZAMKNUTÉ BICYKLE

Pri hliadkovaní sme zistili, že pred nákupným strediskom, obchodom, alebo pred pohostinstvom si viacerí občania ľahostajne nechávajú svoje bicykle bez dozoru, nezamknuté, či sú to nové alebo staršie bicykle. Keď odložíte svoj bicykel, vždy ho uzamknite, nedávajte príležitosť pre zlodějov. Ušetríte si zbytočné starosti.

VEREJNÝ PORIADOK, VÝTRŽNOSTI

Počas letných mesiacov sa zvýši počet oznámení o rušení nočného klúdu, verejného poriadku. Príslušníci obecnej polície takmer každý

týždeň vykonávajú výjazdy za výtržnosťami, časté sú bytky, poškodzovanie cudzej veci, rodinné hádky. Najčastejšie sú poškodzované dopravné značenia, smetné koše, verejná zeleň, stromčeky, vozidlá v súkromnom vlastníctve.

OP Tvrdosovce vyzýva občanov, aby nespalovali konáre stromov, burinu, aby nevypúšťali na verejné priestranstvá odpad žump a aby nevynášali odpad na verejné priestranstvá. Tieto priestupky sú riešené blokovou pokutou.

Ďalší okruh problémov tvoria túlavé psy na verejných priestranstvách obce. Obecná polícia vyzýva majiteľov psov, aby svojich štvornohých miláčikov nepúšťali na verejné priestranstvá bez dozoru, kde sa potulujú a ohrozujú bezpečnosť spoluobčanov.

SMRTEĽNÁ NEHODA

Dňa 9. 7. 2013 sa v obci stala vážna dopravná nehoda na prechode pre chodcov pred Coop Supermarketom,

kde došlo k zrážke osobného vozidla s chodcom. Pri tejto dopravnej nehode zbytočne vyhasol život malej Vaneisy L., ktorá mala len 8 rokov. Aj z toho dôvodu vyzývame občanov, hlavne deti, aby dávali väčší pozor aj na prechodoch. Napriek tomu, že na prechode majú prednosť chodci, vstúpte na vozovku iba v prípade, ak sa uistíte, že šofér vozidla si vás všimol a spomaľuje. Vodičov žiadame, aby svoju jazdu a rýchlosť prispôbili vlastným možnostiam a predchádzali nehodám, boli predvídavi a brali ohľad na chodcov, cyklistov ale aj iných účastníkov cestnej premávky.

Rajmund Borbély
náčelník obecnej polície

FINANČNÉ O K I E N K O

PROGRAMOVÝ
ROZPOČET V SKRATKE

Programový rozpočet obce je zverejnený okrem iného aj na webovej stránke obce <http://www.tvrdosovce.sk/samosprava/rozpocet>. Zhrnutím číselných údajov z plnenia rozpočtu obce by sme chceli aj touto formou pravidelne informovať občanov obce o hospodárení s verejnými prostriedkami.

Na úvod prinášame zopár základných informácií o programovom rozpočte:

Prechod na programové rozpočtovanie je súčasťou rozsiahlej reformy rozpočtov územných samospráv SR. Podstatou zmien v prístupoch samosprávy je zmena postoja k občanovi, ktorého je potrebné chápať aj ako zákazníka. Dôraz sa kladie na strategické plánovanie a efektívnosť vynakladania verejných zdrojov. Tento strategický dokument by mal nadväzovať na priority programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja a to premietnutím plánovaných aktivít do výdavkov ročných resp. viacročných rozpočtov. Zavedenie programového rozpočtovania si vyžaduje zmenu myslenia a vyššiu zodpovednosť v oblasti realizácie činnosti samosprávy. Skladá sa z programov, ktoré sa v prípade potreby môžu deliť na podprogramy, prvky a projekty. Programy predstavujú základné kompetenčné oblasti samosprávy ako sú okrem iného vzdelávanie, doprava, verejné osvetlenie, odpadové hospodárstvo, sociálne služby, školstvo či zdravotníctvo. Je to skupina súvisiacich aktivít, realizáciou ktorých sa dosahuje stanovený zámer programu a zároveň dochádza k plneniu cieľov v rámci jednotlivých programov, ktoré spolu vytvárajú programovú štruktúru. Programový rozpočet – jeho štruktúra je doplnená o ciele a zámery a tiež merateľné ukazovatele, ktorých spoločným a dôležitým prvkom je orientácia na výkonnosť. Prínosom programového rozpočtovania je, že vo svojej štruktúre integruje strategické plány a výdavky a prináša potrebu strategického rozmyšľania, či už zamestnancov alebo manažmentu samosprávy, a zároveň poskytuje kvalitnejšie informácie o dopadoch realizovaných výdavkov tak na prostredie ako aj obyvateľov obce. Umožňuje najmä za predpokladu viacročného finančného plánovania, zvýšený tlak na väčšie prepojenie výsledkov a finančných prostriedkov poskytnutých na ich dosahovanie. Cieľom programového rozpočtu je vyjasnenie účelnosti vynakladania verejných zdrojov v nadväznosti na očakávané výsledky (efekty) a výstupy.

Ing. Oľga Virágová

PLNENIE ROZPOČTU OBCE TVRDOŠOVCE ZA I. POLROK 2013

Plnenie príjmov	R O Z P O Č E T			%
	SCHVÁLENÝ	UPRAVENÝ	PLNENIE	
Bežné príjmy obce	2 276 467	2 276 467	1 129 131,26	49,6
v tom:				
tuzemské bežné transfery zo ŠR	749 097	749 097	419 057,28	49,44
daňové príjmy	1 319 960	1 319 960	621 683,96	47,10
nedaňové príjmy	207 410	207 410	88 390,02	42,62
Kapitálové príjmy obce	462 677	462 677	34 600,00	7,48
Finančné operácie:	100 000	100 000	-	0
Vlastné príjmy ZŠ:	-	-	7 510,20	0
nerozpočítované príjmy školské jedálne - potraviny	-	-	40 272,86	0
SPOLU PRÍJMY:	2 839 144,00 €	2 839 144,00 €	1 211 514,32 €	42,67

Čerpanie výdavkov			SCHVÁLENÝ	UPRAVENÝ	ČERPANIE	%
Program	01	PLÁNOVANIE, MANAŽMENT A KONTROLA	48 324	48 324	21 057,29	43,58
Program	02	PROPAGÁCIA A MARKETING	44 708	44 708	14 467,87	32,36
Program	03	INTERNÉ SLUŽBY	86 650	88 250	53 871,25	61,04
Program	04	SLUŽBY OBČANOM	23 480	23 480	5 587,49	23,8
Program	05	BEZPEČNOSŤ	99 821	99 821	46 813,88	46,9
Program	06	ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO	74 200	79 510	46 193,17	58,1
Program	07	KOMUNIKÁCIE A VEREJNÉ PRIESTRANSTVÁ	37 890	40 890	26 558,76	64,95
Program	08	VZDELÁVANIE	310 322	314 807	167 071,70	53,07
Program	09	ŠPORT	85 181	85 181	50 202,16	58,94
Program	10	KULTÚRA	96 662	96 662	44 199,47	45,73
Program	11	ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	485 700	505 400	71 117,01	14,07
Program	12	SOCIÁLNE SLUŽBY	29 534	36 254	13 204,08	36,42
Program	13	ROZVOJ OBCE A BÝVANIE	220 938	180 123	7 359,58	4,09
Program	14	ADMINISTRATÍVA, AKTIVAČNÉ PRÁCE	323 882	323 882	100 662,11	31,08
FINANČNÉ OPERÁCIE:						
ÚČASŤ NA MAJETKU obch.spoločnosti			5 000	5 000	5 000,00	100
SPĽÁTKY ÚVEROV			102 502	102 502	51 579,37	50,32
VÝDAVKY OBCE:			2 074 794	2 074 794	724 945,19	34,94
VÝDAVKY ZŠ:			764 350	764 350	303 954,08	39,77
Nerozpočítované výdavky - školské jedálne - potrav.			-	-	38 309,89	
VÝDAVKY OBCE A ZŠ SPOLU:			2 839 144 €	2 839 144 €	1 067 209,16 €	37,59

Denný stacionár pre dospelých

Medzi základné priority vedenia našej obce patrí zabezpečenie pohodlného a komfortného živobytia pre svojich občanov. Považujeme za dôležité, aby popri mladých rodinách dostali rovnaké podmienky pre starostlivosť a vyrovnaný život aj naši seniori.

V súlade s vytýčenými cieľmi chce naša obec Tvrdosovce od 1. januára 2014 rozšíriť aktuálne sociálne, stravovacie a opatrovateľské služby ponúkané seniorom formou denného stacionára.

Denný stacionár pre dospelých bude zriadený v Hostovskom dome, na ktorom aktuálne prebiehajú rekonštrukčné práce. Kapacita denného stacionára bude 12 ľudí, to znamená, že denne sa v ňom budú môcť starať o 12 dôchodcov.

Denný stacionár pre seniorov zabezpečí dennú starostlivosť vo forme zdravotnej starostlivosti, osobnej hygieny, pravidelnej fyzioterapie a organizovaním rôznych terapeutických aktivít a programov. Desiatu, teplý obed a olovrant budú zabezpečené pre každého návštevníka denného

stacionára. Cieľom zariadenia – denného stacionára pre seniorov – je prispieť k zvýšeniu životných podmienok svojich návštevníkov – seniorov a invalidných dôchodcov obohatením ich dňových dní tak na spoločenskej ako aj humánnej úrovni.

Mgr. Judita Veresová

KULTÚRA

Knihožrút

25. marca 2013 sa v obecnej knižnici konalo vyhodnotenie II. ročníka súťaže „Hľadá sa knihožrút“. Úlohou účastníkov bolo pripraviť krátky obsah alebo recenziu prečítanej knihy. Súťažiaci, ktorý poslal najviac prác, získal titul „Knihožrút“. Tento rok sa do súťaže prihlásilo 30 detí, ktoré prečítali viac než 160 kníh. Titul „Knihožrút“ spomedzi slovenských čitateľov získala Viktória Kóňová, žiačka 5.A triedy ZŠ Jána Amosa Komenského, ktorá spracovala 25 kníh. U maďarských čitateľov to bola Fanni Bugyik, žiačka 6. triedy ZŠ Károlya Szemerényiho, ktorá odovzdala 19 prác. Výherkyne si prevzali pamätné listy a dostali balíček kníh. Všetci ostatní, ktorí sa zapojili do súťaže, získali malú odmenu a mohli si prevziať pamätné listy.

Výstava kaktusov a sukulentov

Už tradične sa koná v máji výstava kaktusov a sukulentov v Obci Tvrdosovce. Hlavným organizátorom tejto výstavy je Vincent Balogh, ktorý nielen zbiera tieto pichľavé rastliny, ale ich aj pestuje a rozmnožuje. Na výstave si každý mohol pozrieť stovky druhov kaktusov a sukulentov, ktorých zberateľmi sú okrem Vincenta Balogha aj Alžbeta Jaššová, Marta Truchlyová a Ivan Behula.

Kurz košíkárstva

Občianske združenie Živé tradície a Obec Tvrdosovce v apríli 2013 zorganizovali kurz košíkárstva v priestoroch obecného domu pre tých, ktorí si chceli osvojiť techniku košíkárstva. Účastníci sa mohli naučiť praktické postupy a technológie pri výrobe rôznych košíkov z prútia.

XIV. ročník medzinárodnej a regionálnej amatérskej súťaže výtvarných prác a fotografií

Súťaž sa organizuje už niekoľko rokov dozadu. Jej cieľom je osloviť okolité obce v našom regióne a družobné obce a mestá z Maďarska, Rumunska a Ukrajiny, a tým zabezpečiť pevnejšiu spoluprácu. Otvorenie výstavy sa konalo 7. mája 2013 v Obecnom dome. Organizátori prichystali pre prítomných hostí krátky kultúrny program. Žiaci základnej školy slovenskej – Alexandra Igaz a Pavol Belovič – zaspievali slovenské ľudové piesne; a Teodóra Ivanič, žiačka maďarskej základnej školy potešila obecnosť hrou na klavíri. Vystavených bolo takmer 250 výtvarných prác a 51 fotografií.

Májáles

Mesiac máj je mesiacom lásky, s ktorým sa spája aj stávanie májov. Aj my sme si túto tradíciu uctili. Pod vyzdobeným májom zaspievali žiačky z oboch základných škôl ľudové piesne a pán starosta obce, Ing. Marián Tóth, oboznámil prítomných s históriou Prvého mája. V podvečerných hodinách sa začala pouličná zábava, kde hudba hrala do neskorého večera. Ako je už tradíciou, na záver podujatia sa zapálil táborový oheň.

Deň detí

Tento rok sme sa rozhodli osláviť Medzinárodný deň detí trochu netradične. V sobotu - 1.6.2013 sme išli na výlet do Maďarska. Odchádzali sme o 7,30 hod. pred Obecným domom autobusom do budapeštianskeho cirkusu, kde sme si mohli pozrieť „Talianský zázrak cirkusu“. Účastníci zájazdu po predstavení mohli navštíviť ZOO, zábavný park, prípadne sa mohli poprechádzať v mestskom parku, pozrieť si Pamätník Millenia na Námestí hrdinov, Zámok Vajdahunyad a Múzeum dopravy.

Mgr. Csilla Rybárová

Umenie alebo gýč náš každodenný

V minulom čísle Tvrdosovského spravodaja bola reč o nevyhnutnej potrebe tvorenia v živote človeka – práve vďaka tvorivosti dokázalo ľudské plemeno prežiť v ťažkých podmienkach, odolávať extrémom počasia bez toho, aby malo na prostredie prispôsobený organizmus. Človek by bez schopnosti tvoriť v prírode neprežil.

Od pravku bola tvorba prirodzenou súčasťou každodenného života. Nástenné maľby na odľahlých miestach jaskýň staré tisíce rokov boli súčasťou loveckého rituálu. Rovnako reliéfy na stenách chrámov v Egypte neboli tvorené za účelom skrášenia prostredia, ale mali hlboký symbolický a magický význam. Ich tvorca nebol považovaný za umelca – bol to remeselník rovnako ako ten, čo vyrábala nástroje, tkal odevy alebo vytesával z kameňa sochy. Umením sme dnes toto staré remeslo nazvali iba preto, lebo je výnimočné svojou vysokou úrovňou spracovania, stupňom abstrakcie a majstrovským prevedením.

Samozrejme, je nám príjemné pohybovať sa v prostredí, ktoré v nás vyvoláva obdiv a príjemné pocity – a toto vedeli aj starí Rímanovia, ktorí z podrobeného Grécka lúpili umelecké diela a obklopovali sa nimi vo svojich domoch. Asi vtedy sa to stalo – že umenie stratilo svoje hlboké, magické a symbolické poslanie a stalo sa doplnkom v domácnostiach a na verejnosti. Umenie a stalo dekadentným, prázdny.

Potreba zdobiť si prostredie priniesla so sebou aj vznik gýču. Čo je to gýč? Slovo je odvodené z nemeckého Kitsch a slovníky hovoria, že „je to umelecký prejav bez pravých umeleckých hodnôt. Gýč sa zväčša prejavuje nízkym nárokom na umelecký a abstraktno-logický úsudok jeho potenciálneho prijímateľa. Podmienkou vzniku gýča je preberanie postupov a myšlienok, ktoré sami osebe síce majú zmysluplnú históriu, ale zlepené sú dohromady spôsobom, ktorý výslednému dielu nedodáva žiadnu pridanú hodnotu“.

Pozrime sa teraz bližšie na gýč.

Veľmi jednoducho by sme mohli povedať, že gýč sa riadi princípom „zdať sa a nebyť“. Gýč zastiera, klame, falšuje. Nie je však vôbec jednoduché rozoznať umelecké dielo od gýču – teda pravdu od klamstva. „Pravdivá vec“ v prvom rade musí slúžiť svojmu účelu, pre ktorý bola vyrobená – stolíčka slúži na sedenie, pohár na pitie, obuv chráni nohu. Výber materiálu pri výrobe úžitkových vecí pevne súvisí s ich účelom – z keramického pohára pijeme čaj (lebo keramika udrží teplotu nápoja), zo skla pijeme víno (kvôli optickému efektu) a soľnička je drevená (aby odsávala vlhkosť zo soli).

Priemyselná výroba produkuje neobmedzené množstvo klamlivých vecí. Predstiera materiál – napríklad

k sebe slová „umelý“ a „umelecký“. Aj hranica medzi nimi sa ťažko rozoznáva.)

Niektoré gýčové veci predstierajú iné funkcie, než majú naozaj (bar v tvare glóbusu, vývrtka v tvare kľúča, vankúš v tvare poprsia). Priemyselná výroba chce niekedy oklamať aj dobu vzniku – nábytok á la Ľudovít XIV., sádrová soška venuše Milónskej, v továrni tlačene van Goghove Slnečnice alebo egyptské „papyrasy“ dovezené z dovolenky...

Karel Čapek raz napísal: „Falošná vec je rovnako hrozná ako falošný úsmev“.

Zvláštnou kategóriou v tvorbe gýču je „domáce kutilstvo“ – výroba svetidiel z plastových fliaš, stavenie skalničiek z pneumatík, výroba obrázkov zo servítkov a... návod na rýchlu a jednoduchú výrobu gýču nájdete v mnohých časopisoch pre „šikovné ruky“.

na domoch majú svoj reálny význam, ľudová výšivka sa dala „čítať“ – teda každá ozdoba mala svoj daný účel, ktorému každý rozumel. Problém je iba v tom, že sme zabudli chápať túto reč symboliky, ale naďalej ju často používame formálne a povrchné.

Gýč rozoznáme aj podľa toho, že sa „chce páčiť“. Chce sa páčiť čo najväčšiemu davu, preto je masový. Chce, aby ho ľudia prijímali bez kritiky, bez rozmýšľania, aby ho konzumovali. Konzumovali! Čo najviac a najčastejšie – ako populárnu pieseň peknej speváčky, ktorá tisíckrát spieva o láske v rýmoch pritiahtutých za vlasy. Gýč davu neublíži, je príjemný, páči sa, zdobí nám svet, dobre sa predáva, dobre sa konzumuje... to málokomu vadí, že ohlupuje, že nevyjadruje názor, že nemá žiadny význam. Vieme vôbec rozoznať gýč od umenia?

Slávnostné otvorenie výstavy
prác žiakov Základnej
umeleckej školy

plastová miska, ktorá sa tvári, že je z prútia, gumené linoleum s „dreveným dizajnom“, polystyrénové obklady, čo chcú na stene vyzeráť ako sadrová štika, umelohmotné tácky predstierajúce výbrus, hliník tváriaci sa ako zlato. A spomeňme ešte „umelú kožu“, umelé mihalnice a umelé nechty. (Všimnite si, ako blízko majú

Priemyselná výroba často rada parazituje aj na ľudovom umení a kradne jej typickú ornamentiku – napríklad strojová výšivka stáby ľudová, gumený obrus s potlačou lúčnych kvetov...

V ľudovej výrobe bola ornamentika súčasťou účelu predmetu. Čičmianske dekorácie

Sú umelci, ktorí cieľavedome tvoria gýč, aby ukazovali tvár doby? Ak je gýč prázdny a nevie nám nič povedať, umenie by malo byť tým, čo v nás vyvolá otázky, myšlienky a vzbudí zvedavosť... Ale o tom nabadúce.

Mgr. Angelika Vaneková

ZÁKLADNÁ ŠKOLA JÁNA AMOSA KOMENSKÉHO

Trojústok v srdci Európy

6. júna 2013 sme medzi sebou znovu po troch rokoch privítali 5 učiteľov a 41 žiakov z našich družobných základných škôl z Brandýsa nad Orlicí v Česku a Tvrdoša v Maďarsku. Keďže sa už pár rôčkov poznáme, snažili sme sa pre našich priateľov pripraviť pútavé podujatie. Tohtoročné stretnutie sme nazvali Trojústok v srdci Európy. Veď to „srdce“ nám právom patrí.

Zahraničnú návštevu sme privítali v našej škole kultúrnym programom zloženým zo slovenských, českých a maďarských ľudových i populárnych piesní doplnených paličovým tancom. Aj naši hostia nás potešili svojimi piesňami, napríklad známym Jožinom z bažín alebo Karneválom od Karla Gotta v maďarčine. Potom sa deti na chvíľu pozreli do svojich dočasných domovov v tvrdošovských rodinách. Veľká vďaka patrí všetkým rodičom našich žiakov, ktorí sa odhodlali ponúknuť nocľah, stravu a starostlivosť zahraničným návštevníkom! Vedeniu obce ďakujeme za ubytovanie učiteľov. Večer nám vyplnil kvíz Poznáme sa? Po vzhliadnutí vzájomných prezentácií sme zistili, že deti naozaj poznajú kultúru, históriu i súčasnosť našich troch škôl i krajín. Všetci dostali za svoj výkon v kvíze

zaslúženú sladkú odmenu a spevníček, z ktorého sme si počas trojstretnutia spoločne vyspevovali. Víťazi sa so všetkými podelili ešte aj s výbornou tortou od pani Petronely Kuruczovej.

V piatok sme si spoločne prezreli Nitriansky hrad, najskôr podrobne zvnútra a potom sme sa na Nitru pozreli aj zhora. Museli sme si kvôli tomu vyšliapať na Zobor, ale počasie nám našťastie prišlo, tak sme mali aj príjemný výstup, aj dobrý výhľad. Po obede nás privítali v jazdiarni Palomino, kde si každý mohol zajazdiť. Tvrdošovskí hasiči nám predvedli požiarny útok a PD Tvrdošovce a pani Gabika Halászová nás pohostili šiškami a džúsom. Podvečer sme strávili v školskom areáli pri futbale, kupsiele a iných zábavných aktivitách, napríklad zumbе s pani Ivetou Birkusovou alebo kokošivých štafetovkách. Potom sme si pochutnali na guláši, ktorý navarili zamestnanci našej školy. Po vyhodnotení športových disciplín a prevzatí víťazných pohárov a diplomov sme si pochutnali na sladkej odmene od pani Hegyiovej a zatancovali na diskotéke v prírode.

Posledný spoločný deň sa začal aktivitou Uličkami Tvrdošoviec. Deti v zmiešaných

slovensko-česko-maďarských družstvách prešli podľa priloženej mapky Tvrdošovcami. Ich úlohou bolo splniť rôzne zadania a pritom spoznávali zaujímavosti a pamätihodnosti Tvrdošoviec. Všetkým družstvám sa viac-menej podarilo získať správnu odpoveď, preto boli všetci cukríkovo-sladko odmenení. Na záver trojstretnutia si vyrobili darček – príviesok z drôtu a korálikov sa ozaj všetkým podaril.

Ďakujeme všetkým rodičom, priateľom školy a sponzorom za pomoc pri realizácii trojstretnutia.

Pri rozlúčke padli aj slzičky, veď sa zídeme zas až o rok v Brandýse nad Orlicí. Už teraz sa tešíme. Dovidenia, priatelia!

Mgr. Eva Vinceová

Ďalší školský rok za nami...

Po nabitom prvom polroku, kedy mala Materská škola na Hlbokej ulici neustále nové akcie a programy, sa život v nej nezastavil ani v druhom polroku.

Vo februári sa v Obecnom dome konal maskarný ples, na ktorom boli víťazi okrem detí aj ich rodičia. Z dôvodu preťaženia obecnej knižnice v marci (mesiac kníh) ju navštívili deti z veľkých tried s pani učiteľkami na začiatku apríla. V rovnakom

mesiaci pri príležitosti sviatku Veľkej noci si pani učiteľky v triedach pripravili pre deti tvorivé dielne, v ktorých vyrábali rôzne veľkonočné ozdoby, pohľadnice a samozrejme, nesmeli chýbať ani pestrofarebné vajčka. Jednou z najväčších udalostí roka je už tradične Deň matiek, ktorý sa konal v máji. Na Deň detí ponúka materská škola už tradične stále nové možnosti, aby deti prežili pekný deň plný nových

zážitkov. Tentokrát sa vybrali deti s pani učiteľkami na Gazdovský dvor do Branova, kde mali možnosť zblízka pozorovať rôzne domáce zvieratá a prácu chovateľov. K záveru školského roka sa uskutočnila najväčšia slávnosť detí - predškolákov, ktorou je ich rozlúčka s materskou školou. Aj tohto roku sa uskutočnila v Obecnom dome za prítomnosti hostí z obecného zastupiteľstva, ako aj rodičov a priateľov materskej školy.

Okrem aktivít, ktoré sa s obmenami uskutočňujú každý rok, ponúka materská škola deťom aj rôzne kultúrne podujatia, ako divadelné predstavenia, vystúpenia kúzelníkov, artistov a výchovné koncerty, čím výrazne prispieva k rozvoju kultúrneho života detí.

V materskej škole sa tiež organizuje aj pestrá krúžková činnosť. Novinkou bola *Zumba pre deti*, ktorá mala od svojho začiatku veľký úspech. Ďalej sú to hodiny *anglického jazyka* pre

deti, kde sa hrovou formou učia základy cudzieho jazyka. Veľkej obľube sa teší aj *logopédia*, ktorá sa výrazne podieľa na rozvoji jazykových zručností detí. Už tradične ponúka materská škola rodičom a deťom od dvoch rokov *adaptačný program*, pričom sa deti postupne aklimatizujú do prostredia materskej školy a spoznávajú svojich budúcich kamarátov.

Materská škola veľmi úzko spolupracuje s rodičmi, čoho dôkazom je aj množstvo aktivít, na ktorých sa majú možnosť zúčastniť. Rovnako dobrá spolupráca je aj so Základnou školou Jána Amosa Komenského. Deti a žiaci z prvých ročníkov sa každoročne navzájom navštevujú a vymieňajú si pritom zážitky a dojmy.

Aj naďalej materská škola pozýva na svoju stránku na Facebooku, ktorá je otvorená všetkým priateľom, rodičom a známym. Materská škola je stále viac otvorená novým možnostiam, pričom po celý rok ponúka plnohodnotný život a všestranný rozvoj detí

Mgr. Adriana Jeseničová

Rastlina budúcnosti

Rakytník je ker alebo menší strom trnitý, narásť môže až do výšky šiestich metrov. Pochádza z Ázie, vyskytuje sa najmä v Číne, Mongolsku, Nepále, Indii a na Sibíri. Postupne sa rozširuje po celej Európe. Jediná oranžová bobuľka tejto rastliny obsahuje dennú dávku vitamínu C. Rastlinou budúcnosti bol nazvaný aj preto, že je využiteľný celý bez zvyšku. Pre náš organizmus sú zdravé nielen plody, semená, kvety, ale aj listy, vetvičky, kôra a koreň. Plody sa sušia, robí sa z nich čaj. Výborné sú aj kompóty, džemy, sirupy, šťavy a prírodný rakytníkový olej. Najviac vitamínov a biologických zložiek obsahuje na začiatku dozrievania.

Liečebné účinky

Rakytník rešetliakovitý bol známy pre svoje priaznivé účinky už dávno. V ľudovom liečiteľstve ho využívali obyvatelia Sibírie, Mongolska a niektorých oblastí Číny. Používal sa pri pľúcnych, zažívacích, kĺbových ochoreniach i ochoreniach pečene a dokonca túto drevinu využívali v starodávnej kozmetike. V tradičnej tibetskej medicíne sa používa na zastavenie krvácania pri poškodení pľúc, pri kardiovaskulárnych ochoreniach a najrôznejších intoxikáciách.

Plody a dužina

Okrem vitamínu C, ktorého obsahuje 200-1300mg/100g dužiny, je rakytník výbornou zásobárňou vitamínu A, ktorého obsahuje 100g dužiny 0,9-40mg. Používajú sa pri hypovitaminóze a avitaminóze. Má biostimulačné účinky, podporuje imunitný systém. Užívanie rakytníka je preto veľmi dobré pri najrôznejších virózach, chrípkach a angíne, bolestiach hlavy, pri chorobách pohlavných ústrojov a zápaloch močových ciest, pri strese, pracovnej a špor-

tovej záťaži. Sirupy a džúsy sú nedeliteľnou súčasťou potravinových doplnkov pre deti, rodičov, ťažko pracujúcich a športovcov, pretože dlhodo- bo zvyšujú výkonnosť, zlepšujú pamäť pri učení a zlepšujú koncentráciu. Významnou zložkou dužiny plodov je olej, ktorého dužina a semená obsahujú od 4-13% hmotnosti.

Fajansa z tvrdošovskej dielne

Milan Árendáš (1959) džbankár a kachliar, majster ľudovej výroby, žije a tvorí v Tvrdošovciach. Je nositeľom prestížneho ocenenia majster ľudovej umeleckej výroby, ktoré získal ako jeden z najmladších už vo veku 28 rokov.

Milana Árendáša - jedného z najvýraznejších slovenských majstrov majoliky možno charakterizovať ako zručného džbankára a kachliara, zároveň skvelého maliara s originálnym autorským rukopisom, ktorý používa glazúry a farby blízke fajanse starších období. Pre Árendášovu keramiku je typická osobitá farebnosť, ktorú získava vlastným miešaním farieb. Má rád zemité tóny, jeho farby sú plastické, majú svoju vlastnú štruktúru.

V roku 2013 bola inštalovaná výstava jeho výrobkov v galérii ULUV-u v Bratislave, s názvom Milan Árendáš – Fajansa, ktorá sa stala pre umelca podnetom pre vytvorenie novej kolekcie výrobkov, nových

dátumom výroby, no verných jeho vlastnému čítaniu tvarov, farieb, ornamentov. Výstava bola vhodnou príležitosťou k návratu ku keramike.

Súčasťou výstavy bol aj súbor kachlíc, ktoré boli ukážkou z rôznych kachliarskych realizácií. Tie dokumentujú ako sa džbankárske remeslo prenieslo na inú plochu, kde výsledok slúži výsostne funkčnému účelu, no technológia a dekoratívnosť fajansy zostáva. To všetko poukazuje na rôzne podoby vzácného remesla, na výnimočnosť fajansy Milana Árendáša, ktorá je dôkazom toho, že dosiahnuť majstrovstvo starých majstrov je možné aj v súčasnosti. Kolekcia vyše 100 exponátov

s nezameniteľným rukopisom autora obsahovala prevažne jednotlivé kusy v charakteristických tvaroch a dekoroch inšpirovaných najmä habánskou keramikou. Široké kardinál-

ske tanieri, hranaté a baňaté fľaše, sedliacke a pyskaté džbány, vázy, korbele, albarelá či kachlice dekorované náročnou fajansovou technikou predstavujú to najlepšie zo súčasnej slovenskej majo-

liky. Toto všetko poukazuje na rôzne podoby vzácného remesla, ktorého znalosť umelec vo svojej tvorbe využíva.

Spracovala:

PaedDr. Judita Juhászová

podľa Evy Ševčíkovej

a www.uluv.sk.

Fotografie:

Miroslav Pokorný

PRÍJEMNÝ ROZHOVOR, CHUTNÝ ČAJ A KERAMIKA

Svoje umelecké vlohy ste po niekom zdedili?

V rodine sme nemali nikoho, kto by sa venoval výtvarnému umeniu, aspoň si to nepamätám. Naša rodina pochádza z okolia Budapešti. Po druhej svetovej vojne môj starý otec zostal sám so svojimi štyrmi dcérami. Po niekoľkých rokoch sa rodina presťahovala do Tvrdošoviec, vyhli sa tak deportáciám do Nemecka. Dedo bol šikovný a zručný hospodár, rozumel pôde, rýchlo si našiel svoje miesto v dedine. Remeslo som však nezdedil po svojich predkoch, ale vždy ma priťahoval

tento druh umenia. Už ako malého chlapca ma zaujímala keramika, zbieral som všetky možné džbány, krčahy a nádobky. So svojou manželkou, Vierkou, máme tri deti, dve už dospelé. Pri svojej práci obaja využívajú výtvarné čítanie, syn je architektom a dcéra vyštudovala etiku a estetiku. Najmladšia dcéra je gymnazistka, tá si len hľadá svoje miesto vo svete. Zatiaľ však nemôžem povedať, že som vychoval svojho následníka. Rád by som, ale je to veľmi náročné, tak časovo, ako aj finančne. Vyžaduje sa absolútna znalosť materiálu a technológií, samo-

zrejme, v neposlednom rade aj výtvarné nadanie.

Ak dobre viem, našli ste si výborného pomocníka...

Ak myslíte na moju manželku, tak áno. Dokonca už nie je iba mojou spolupracovníčkou, ale niekoľko rokov aj ona pracovala pre Ústredie ľudovej tvorby, za ten čas si vytvorila vlastný rukopis.

Kde ste nadobudli znalosť a zručnosť potrebnú pre toto remeslo?

Po ukončení základnej školy som robil prijímacie pohovory na Školu umeleckých remesiel v Bratislave, odbor keramika, kam z celého Slovenska

prijali iba ôsmich, no našťastie som bol medzi nimi. Praktickú časť výučby sme absolvovali v Modre, v známej Slovenskej ľudovej majolike. Dodnes mám odloženú svoju prvú vázičku. Prvý rok sme sa venovali maľovaniu, čiže sme boli maliari, v druhom ročníku kruhári, potom som bol v sádrovni, cez prázdniny som chodil na prax do výroby hliny. Chcel som prejsť všetkými procesmi výroby a spoznať ich. Mal som šťastie, lebo ma učili ešte starí majstri, od ktorých som sa veľa naučil. V Modre ma to však nenaplnilo, chcel som robiť niečo vlastné, mať

vlastnú dielňu. Odišiel som do ÚLUV-u, kde som predložil nejaké veci na umeleckú komisiu. V roku 1979 som začal spolupracovať s ÚLUV-om a ako 28-ročný som obdržal dekrét, ktorý ma oprávňoval

mavé tvary, do ktorých veľmi rád maľujem rôzne motívy. Výsledok je vždy originálny.

V miestnosti, kde sa rozprávame, stojí krásna pec, akú som doteraz videla iba v kaštiľoch. Je to vlastná výroba?

Áno, je to tiež moja tvorba. Od roku 1989 som sa venoval prevažne kachliarstvu. Po tomto roku zaniklo veľa keramických dielní, kachliarstvo bolo neznáme a žiadané. Aj v tejto oblasti som sa mohol spoliehať predovšetkým len sám na seba. Pec som realizoval kompletne: od projektu cez výrobu kachlíc všetkých tvarov až po samotnú realizáciu stavby

žien, dokonca ani ja som nebol prítomný. Pani Emini Erdogan sa zaujíma o umelecké remeslá, tak sme sa rozhodli predviesť jej, ako sa robí technika mramorovania, ktorú si aj sama vyskúšala.

Zostáva vám čas na vaše záľuby a ktoré to sú?

Mojou záľubou už od detstva je keramika, nielen vý-

šarstvu, dokonca ani ja som nebol prítomný. Pani Emini Erdogan sa zaujíma o umelecké remeslá, tak sme sa rozhodli predviesť jej, ako sa robí technika mramorovania, ktorú si aj sama vyskúšala.

na samostatnú činnosť, čo bolo počas komunizmu výnimočné.

Najprv si vymyslíte istý motív a potom tvar výrobku, alebo je to opačne?

Najskôr vždy vzniká tvar výrobku a následne sa rozhodujem o výzdobe. Od výroby nádoby až po finálnu verziu prejde niekedy aj mesiac. Nádobu sa po vyhotovení musí vysušiť, potom sa v peci dvakrát vypáli. Je to hra s technológiou, s tvarmi, glazúrami, farbami, kontúrou a s plasticitou. Používam klasickú technológiu, každú farbu mám vyrobenú podľa toho, ako ju cítim v súvislosti s tvarom. Nerád robím rovnaké veci, nemám pocit, že všetko musí byť dokonalé, ale sa snažím robiť veci, z ktorých cítiť originalitu.

Máte svoje obľúbené dielo, alebo nejaký výrobok, na ktorý ste najpyšejší?

Najobľúbenejší výrobok nemám, ale najradšej robím baňaté nádoby a veľké kardinálske tanieri. Pre techniku mojej maľby je potrebný dostatočný priestor, možno aj preto. Rád používam techniku mramorovania, ktorou vytváram zaujím-

a následné prvé zakúpenie.

Ako by ste hodnotili výstavu vašich diel s názvom Fajansa, ktorá sa konala od 31. 1. 2013 v Galérii Ústredia ľudovej umeleckej výroby v Bratislave?

Táto výstava bola výnimočnou príležitosťou pre návrat ku keramike, k vytvoreniu novej kolekcie výrobkov. Veľa sa zaoberám starožitnosťami, ľudovým umením, ktorým doslova žijem a z ktorej čerpám inšpiráciu. Súčasťou výstavy je aj súbor kachlíc, ktoré sú ukážkou rôznych realizácií kachlíc. Dúfam, že aj Tvrdošovčania si našli čas ju navštíviť. Výstava mala byť sprístupnená do konca apríla, ale pre veľký záujem bola predĺžená. Teraz je inštalovaná vo Vysokých Tatrách, v Tatranskej Lomnici a v novom roku poputuje ďalej do Viedne.

Aká významná osobnosť navštívila vašu výstavu?

Veľmi ma potešilo, keď na otvorenie výstavy zavítali aj Tvrdošovčania. Asi najzvláštniejšia návšteva na tejto výstave bola manželka tureckého premiéra Recep Tayyip Erdogana, pani Emini, ktorá prišla na vernisáž iba v sprievode

roba, ale tiež zbieram tvorbu starých významných keramikárov. Keď mám trochu voľna, tak navštívím bližšie trhy, ktoré majú výnimočnú atmosféru a nájdú sa tam skvosty, aké nikde inde. Tak som raz v Ma-

však zostáva keramika a rodina.

Ďakujem za rozhovor a prajem ešte veľa ďalších tvorivých chvíľ, dostatok času aj na rodinu a záľuby.

Livia Borbélyová

Tisícročná história rodu grófov Károlyi de Nagykároly

„Stav bytia človeka tvorí súhrn udalostí, ktoré on a jeho predchodcovia prežili, uskutočňovali a tvorili ich súčasť, je to vlastne sumár istých nezvratiteľných a neopakovateľných rozhodnutí. Jedine minulosť má zásluhu na tom, že človek dokáže myslieť, konať a existovať (keď sa vysporiada s minulosťou). Toto tvorí vlastne históriu jeho bytia.“

Erich Frank

Do pozornosti čitateľov odporúčam mimoriadne krásnu a hodnotnú publikáciu s názvom História rodu grófov Károlyi de Nagykároly.

Autor v knihe opisuje jeden z najstarobylejších uhorských šľachtických rodov. Na jej stránkach je formou viacerých literárnych žánrov opísaná bohatá história rodu v jej nenapodobiteľnej a nevyčerateľnej mnohotvárnosti. Kniha nás svojim obsahom priam vtiahne do odvíjajúceho sa pútavého deja. Nájdeme v nej veľa poučného z minulosti i prítomnosti a môže nám poslúžiť aj ako studnica zdravého lokálpatriotizmu a hrlosti na naše pohnuté dejiny.

Na stranách knihy sa chronologicky odvíja tisícročná história rodu, kde sa postupne zoznámime s jej jednotlivými členmi tvoriacimi dejiny tohto geopolitického priestoru. Mnohí členovia rodu Károlyiovcov zastávali dôležité posty a boli účastníkmi takých historických udalostí, ktoré často presiahli aj hranice regiónu, či krajiny. Boli to osobnosti, ktoré v mnohých prípadoch predbehli svoju dobu.

Azda najznámejší z nich je gróf Sándor I. Károlyi, signatár a tvorca Satmárskeho mieru medzi povstaleckým vojskom kniežaťa Františka Rákócziho a Habsburskou dynastiou. Neskôr sa stávame svedkami udalosti keď gróf István Károlyi dal postaviť monumentálny chrám ojedinelej krásy vo Fóte, dodnes tvoriaci perlu stavitel'ského umenia obdobia maďarského romantizmu.

Zakladateľ fehérvárcsurgóvskej vetvy rodu gróf György Károlyi, jeden z najvýznamnejších predstaviteľov reformného hnutia Uhorska spolu s grófom Istvánom Széchenyim a barónom Miklósom Wesselényim založili Maďarskú akadémiu

vied. Jeho brat, zakladateľ slovenskomederskej vetvy rodu, gróf Lajos I. Károlyi sa stal hlavným županom Nitrianskej župy.

Ďalší z veľikánov rodu, gróf Alajos Károlyi ako aktívny politik, sa zúčastnil na Berlínskom kongrese ako mimoriadny splnomocnený veľvyslanec Rakúsko – Uhorska. Jeho vnuk, gróf Lajos II. Károlyi, bol zasa prvý, kto vyslovil myšlienku založiť Medzinárodnú organizáciu na ochranu zveri (CIC), a to sme vymenovali iba tých najvýznamnejších. Mohli by sme pokračovať aj ďalšími členmi rodu, úspešnými diplomatmi, generálmi, mecenášmi kultúry a umenia.

Slovenskomederská vetva Károlyiovského rodu žila a pôsobila čoby na dohodenie kameňom tu, neďaleko Tvrdošoviec, v blízkej obci Palárikovo, a predsa vieme o nich tak málo. Tisícimi nitkami bol tento rod zviazaný s Palárikovom, bývalým Slovenským Mederom. Károlyiovci tam nechali postaviť krásny kaštieľ v klasicistickom slohu uprostred jedinečného anglického parku. Rodina Károlyiovcov mala vždy na zreteľ dobro a blahobyt obyvateľov obce i okolitých majerov. Na svoje náklady tu dala postaviť kostol, školu, nemocnicu a mnoho iných budov. Na svojich majetkoch zaviedli vzorové hospodárstvo, do ktorého ďalej investovali a rozvíjali ho do takej miery, že tvorilo ukážku úspešného veľkostatku v Uhorsku tých čias. Ich záujem sa časom rozšíril i na lesné a poľovné hospodárstvo. Na veľkostatku v Slovenskom Mederi vznikla v 19. storočí najchýrnejšia bažantnica známa v celej Európe, ba i na svete,

ktorej sláva prenikla naširoko-d'aleko. Dostať pozvanie na polovačku do károlyiovského revíru v Slovenskom Mederi sa považovalo za mimoriadnu česť pre každého prominentného hosťa.

Károlyiovci sa hrdo hlásili k svojej vlasti, čo môže byť príkladom i pre súčasníkov. Svojou prácou, novými myšlienkami, moderným a cieľavedomým po-

predstavil udalosti a osobnosti, z ktorých si môžeme zobrať príklad, a ktoré tvorili dejiny strednej Európy. Nakoľko sám osobne pozná žijúcich potomkov rodu, oboznamuje nás nielen so strohými faktami archívnych dokumentov, ale opisuje život predkov i súčasných potomkov rodu aj formou príbehov a legend doplnených dobovými i súčasnými fotografiami, čím zvyšuje úroveň tejto ojedinelej knižnej publikácie.

Vnímavého čitateľa kniha priam opantá množstvom encyklopedických faktov podaných dobre zrozumiteľnou vedecko - populárnou formou. Dej knihy je popretkávaný aj lyricko - epickými príbehmi, ktoré sa v texte vynímajú sťa žiarivočervené plody starých tisov zdobiacich nádvorie károlyiovského kaštieľa v Palárikove.

V Palárikove, niekdajšom domove Károlyiovcov sú doteraz zreteľne viditeľné stopy činnosti rodiny. Múry kaštieľa, tehly kostola, prastaré stromy anglického parku, každá kvapka vody vo vyhlbených kanáloch odvádzajúcich prebytočnú vodu a chrániacich úrodné lány posiate obilím a kukuricou, ale i vŕzgajúce hrady historických stavieb a budov, to všetko priam dýcha slávnou károlyiovskou minulosťou obce. Aj vďaka im tento kraj dýcha históriou, ktorú tak brilantne opísal na stránkach tejto krásnej knihy Ing. Imrich Szabó. Nenechajme upadnúť do zabudnutia históriu tohto kraja, nechajme sa ňou inšpirovať a dokážme ju spojiť aj v dnešnej ťažkej dobe s láskou k vlasti a lokálpatriotizmom. Bez tohto, dovolím si tvrdiť, aj náš život by stratil azda svoj najhodnotnejší rozmer.

Verím, že táto krásna a vysoko hodnotná publikácia sa stane obľúbenou knihou každého náročného čitateľa.

Prvý niekoľkostokusový náklad knihy v slovenskom jazyku vyšiel v roku 2012, terajšie rozšírené vydanie v maďarskom a slovenskom jazyku vyjde v auguste. V súčasnosti sa pripravuje aj rozšírená verzia v anglickom jazyku, o ktorej budeme verejnost včas informovať.

Magdaléna Birkus

stojom a novátorstvom dosiahli, že výsledky ich práce sú viditeľné doteraz na miestach kde žili a pôsobili.

Ani dnešní potomkovia rodu nevybočili z línie načrtnutej predkami, nespreneverili sa ich názorom, nezaostávali za nimi schopnosťami a ich konanie bolo vždy determinované pocitom povinnosti posúvať svet dopredu vytváraním pozitívnych vecí.

Autor knihy Ing. Imrich Szabó, rodák z Palárikova, s neuveriteľnou dôkladnosťou a precíznosťou vyskúmal tisícročnú históriu starobylého grófskeho rodu Károlyiovcov a v historickom kontexte nám, čitateľom,

POČET ĽUDÍ ODKÁZANÝCH NA POMOC INÝCH PRIBÚDA

O pol storočie pripadnú dvaja dôchodcovia na troch pracujúcich. Spôsoby, ako im prefinancovať zdravotnú starostlivosť či opateru v nesebestačnosti, sa len hľadajú. Hoci sa o starnutí populácie ako o výzve hovorí hlavne v súvislosti s penzijným systémom, v zdravotnej starostlivosti znamená čoraz staršia populácia podobný problém.

O finančnom riešení v oblasti poistenia, ktoré pomôže uľahčiť ťažkú životnú situáciu, sme sa rozprávali s Ing. Kristínou Majer, regionálnou riaditeľkou agentúry Nitra Generali Slovensko poisťovne, a.s.

Prečo ste sa rozhodli prinešť na trh tento absolútne nový druh poistenia, ktorý rieši problematiku nesebestačnosti?

Vzhľadom na demografický vývoj bude počet ľudí odkázaných na pomoc iných, ktorí budú potrebovať sociálnu starostlivosť narastať, pričom situácia v sociálnych službách je už teraz alarmujúca. Dlhotrvajúci zdravotný problém má vo veku 60 až 74 rokov takmer 91 % ľudí. Je teda reálny predpoklad, že budú istým spôsobom odkázaní na nejakú sociálnu službu, stanú sa nesebestační. V tejto problematike nie je povedomie obyvateľov dostatočné. Len tretina z nás počula o stupňoch nesebestačnosti, iba 5 % vie presnejšie definovať tento pojem. Ľudia zvyčajne túto tému riešia až vtedy, keď sa ich osobne dotýka.

Počet verejných poskytovateľov sociálnych služieb je nepostačujúci a vytvárajú sa poradovníky na umiestnenie. Naopak, neverejné zariadenia sociálnych služieb majú voľné miesta, ale pre väčšinu dôchodcov sú vzhľadom na výšku ich dôchodku nedostupné. Preto treba hľadať iné zdroje, ktoré pomôžu situáciu riešiť.

Komu je poistenie nesebestačnosti určené?

Vzhľadom na vyššie uvedené fakty a to, že miera rizika vzniku stavu nesebestačnosti je vo vyššom veku väčšia, je poistenie nesebestačnosti SEMPRE primárne určené starším ľuďom. Uzatvoriť ho však môžu napríklad aj deti pre svojich rodičov. Často sa stáva, že deti žijúce

v inom meste ako ich rodičia, ktorí sa stanú nesebestační, sa nemôžu o nich vzhľadom na vybudované zázemie starať (rodina, práca, bývanie), a preto musia hľadať iné riešenia. Uzatvoriť si ho môžu sami pre seba aj mladí ľudia od veku 30 rokov.

Čo všetko je možné z poistenia nesebestačnosti financovať?

Poistné plnenie z poistenia nesebestačnosti je vyplácané formou mesačného dôchodku, ktorého výšku si klient môže nastaviť od 250 až do 2500 eur.

Týka sa poistenie úhrady za domovy sociálnych služieb aj za opatrovateľskú službu doma?

Spôsob využitia je výlučne na klientovi. Môže využiť služby domáceho opatrovateľa alebo starostlivosť v domove sociálnych služieb, v zariadení pre seniorov, prípadne v inom zariadení sociálnych služieb.

Prečo je úhrada za službu nastavená na 10 rokov?

Zo skúseností a štatistických dát vyplýva, že pre človeka, ktorý potrebuje dlhodobú opateru v tomto stave, je nastavenie doby 10 rokov optimálne.

Asistenčné služby k poisteniu sú už bežným štandardom. Ako je to v tomto prípade?

Samozrejme, asistenčné služby sú súčasťou poistenia a myslíme si, že práve pri takomto type poistenia sú obzvlášť dôležité, keďže ľudia, ktorí sa prvýkrát stretnú so stavom nesebestačnosti, často nevedia, čo robiť a na koho sa obrátiť. Asistenčné služby k poisteniu sú „prvou pomocou“, ktorá napríklad pomôže zorientovať sa v novej životnej situácii, odporučiť zariadenie sociálnych služieb, zabezpečiť pomoc pri umiestnení do zariadenia, poskytne právne a lekárske konzultácie, psychologickú pomoc a iné služby. Pomocníkom v tejto situácii je aj internetová stránka: www.nesebestacnost.sk, ktorá komplexne zastrešuje celú oblasť sociálnych služieb.

Predstavte nám ešte Vašu spoločnosť.

Patríme do prvej trojky najsilnejších poisťovní na slovenskom trhu. Sme súčasťou jednej z najväčších poisťovacích

skupín v strednej a východnej Európe – Generali PPF Holding, ktorá riadi obchodnú činnosť v štrnástich krajinách strednej a východnej Európy a poskytuje služby viac ako trinástim miliónom klientov, ktorí tak môžu využívať výhody vyplývajúce zo silného medzinárodného zázemia, ako aj tradície poisťovne v oblasti životného aj neživotného poistenia.

V súčasnosti je skupina Generali jedným z najväčších poisťovateľov v Európe a figuruje v 64 krajinách sveta. Je lídrom na talianskom trhu, silnú pozíciu s významným trhovým podielom zastáva aj v ostatných krajinách západnej Európy ako je Nemecko, Francúzsko, Rakúsko, Španielsko, Švajčiarsko, ale aj v Izraeli. V posledných rokoch skupina zaznamenala významný návrat na trhy stredovýchodnej Európy a prenikla na trhy Ďalekého Východu, vrátane Číny a Indie.

V Generali Slovensko sú prvoradé služby pre klienta. Neustále zavádzame najmodernejšie systémy a staviame na profesionalite a odbornosti zamestnancov, aby sme našim klientom mohli poskytnúť maximálny komfort a prvotriedny servis – od kvalitného poistného poradenstva, cez manažment poisťky, až po rýchlu likvidáciu poistných udalostí.

Prostredníctvom našich pobočiek a KC sme našim klientom k dispozícii kedykoľvek nás potrebujú. Poradíme, ako postupovať, ak nastane poistná udalosť, prípadne zorganizujeme pomoc a pomôžeme napraviť škody.

V našom kraji nás klienti hľadajú v 17 kanceláriách. V Tvrdosovciach v Dome služieb poskytujeme klientom služby v pondelok, utorok a v piatok. V obci vykonávajú sprostredkovanie

a komplexný servis klientom aj naši 10-ti spolupracovníci – obyvatelia Tvrdosoviec, ktorí svojou profesionálnou prácou prispievajú k tomu, aby v neočakávanej a nepriaznivej životnej situácii pomohli ľuďom nájsť finančné riešenie problémov.

Aké sú ciele Vašej poisťovne?

Cieľom poisťovne je neustále monitorovať požiadavky trhu a prinášať klientom kvalitné a inovatívne produkty, ktoré sa už pravidelne umiestňujú na popredných miestach v prestížnych súťažiach poisťovní a finančných inštitúcií. Klienti si u nás môžu vybrať zo širokej ponuky kvalitných produktov poistenia vozidiel, majetku, cestovného, životného a úrazového poistenia, ako aj individuálnych poistných riešení pre podnikateľov.

Okrem poistenia nás baví pomáhať všade tam, kde ide o dobrú vec. Preto sme dlhodobo stabilným partnerom kultúrnych podujatí, ako aj športových a charitatívnych projektov

na Slovensku.

Počas minulých záplav sme darovali Tvrdosovciam pohlcovač vlhkosti, ktorý pomohol odstrániť následky povodní vo verejných budovách aj rodinných domoch. Tradične pomáhamo pri organizovaní Dní svätého Štefana, rôznych kultúrnych podujatí a športových akcií v škôlkach a školách obce. Radi sme finančne pomohli aj pri výstavbe Dopravného ihriska v areáli školy, ktoré veríme, že prispeje k bezpečnosti na ceste hlavne našej mladej generácii.

inzercia

ROZMARÍN JUBILUJE

Každý kultúru milujúci náš spoluobčan vie, že v obci existuje zbor Rozmarín. Tento spevácky zbor sa zrodil na návrh vtedajšieho predsedu Klubu dôchodcov p. K. Vinczeho. Zbor vznikol 15. 2. 1993. Začiatky fungovania tohto hudobného telesa boli ťažké. Prvé verejné vystúpenie sa uskutočnilo 15. 3. 1993 pri pomníku padlých hrdinov. Horko-ťažko sa dalo dohromady 11 žien, ktoré slušne zaspievali príležitostné piesne. Ďalšie kytice piesní spieval zbor na slávnosti Dňa matiek.

Pána Vinczeho na poste predsedu klubu dôchodcov vystriedal Ľudovít Vanya, ktorý bol členom zboru a Rozmarín sa stal jeho srdcovou záležitosťou.

V tom čase sa nadviazali priateľské vzťahy s klubom dôchodcov z mesta Nagyatád a neskôr aj s „klubármi“ zo Szákszendu. Pri svojom vzniku Rozmarín vytýčil za svoj cieľ zabávať a potešiť svojich členov z klubu. Tak sa stalo tradíciou, že zbor organizuje a realizuje v obci tri veľké projekty: čajové posedenie, oslavy Dňa matiek

Pani M. Hamarová, terajšia predsedníčka KD, v spolupráci s členmi výboru KD sa dohodli pripraviť a uskutočniť dôstojné oslavy 20. výročia založenia speváckeho zboru Rozmarín. Oslavy naplánovali do dvoch veľkých projektov. Prvé oslavy sa uskutočnili 23. marca 2013 v sále Obecného domu. Všetci členovia zboru priložili ruky k dielu, veď boli pozvaní hostia aj priatelia z maďarských miest: Bonyhád, Tatabánya Bánhida, Környe, Szákszend. Spevácke zbory sprevádzali starostovia, notári a iní predstavitelia zastupiteľstiev. Našu dedinu reprezentovali bývalí starostovia obce, Lajos Kele, RNDr. Michal Bara, PaedDr. György Juhász PhD a súčasný starosta Ing. Marián Tóth. Pozvaní boli ako hostia aj tí spoluobčania, ktorí za uplynulých 20 rokov podporili činnosť spevokolu. Prítomní boli aj bývalí členovia zboru, ktorí zbor opustili.

Slávnosť odmoderovala Valéria Birócziová. Slávnostný príhovor predniesla Mária Hamarová, predsedníčka Klubu dôchodcov. Jubilujúcich pozdravil aj starosta obce, Ing. Marián Tóth so svojím príhovorom. V programe vystúpili všetky prítomné zbory. Po programe bolo odmeňovanie jubilujúceho zboru. Prebehli aj gratulácie, ktoré sprevádzali krásne kytice kvetov. K tejto príležitosti výbor Klubu dôchodcov dal vyhotoviť pamätnú knihu, v ktorej sa odzrkadľuje dvadsaťročná činnosť Rozmarínu. Pamätnú knihu dostali členovia Rozmarínu aj hostia. V závere osláv si prítomní posedeli pri družnej besede a milom pohostení.

Dňa 5. 4. 2013 sa konali oslavy druhého projektu. Tieto oslavy

boli venované členom Klubu dôchodcov a všetkým záujemcom. Slávnosť sa realizovala vo veľkej sále Obecného domu. Rozmarín prišli pozdraviť žiaci oboch miestnych základných škôl, ktorí na úvod obsadili javisko a zatancovali. Program moderovala Alžbeta Bujáková. Členovia Rozmarínu vystúpili pestrým programom. Vybrali si najúspešnejšie čísla, ktoré za dvadsať rokov najviac zaujali publikum. Slávnostný prejav mala predsedníčka, Mária Hamarová, ktorá vylíčila činnosť zboru za uplynulých dvadsať rokov. Starosta obce Ing. Marián Tóth sa tiež kladne vyjadril k spolupráci so zborom Rozmarín za uplynulé obdobie. Nasledovali gratulácie. Do radov gratulantov sa zaradila aj Alžbeta Mojzesová, ktorá blahoželala v mene spevokolu Biely Agát. Žiaci škôl potešili členov spevokolu milými darčekom. Pre prítomných bolo pripravené malé občerstvenie.

Po tomto podujatí sa do zboru prihlásili p. A. Ficsová, A. Fialková, I. Kollárová, M. Vanyová, G. Mojzesová. Ony sa stali pevným jadrom zboru.

Už v júli spevokol v dvoch blokoch vystúpil v obci Környe na Národnostnom pivnom festivale. Vtedy vzniklo aj priateľstvo s tamojšími speváckmi. Po tejto akcii nestabilné členky zbor opustili, no ich miesta čoskoro naplnili nové speváčky. Do spevokolu sa rozhodli vstúpiť aj muži, a tak sa skvalitnila činnosť speváckeho zboru.

V tom období sa nadviazali priateľské vzťahy s „klubármi“ zo Senca a z Trnovca nad Váhom. Prostredníctvom senecských priateľov vzniklo priateľstvo so zborom z maďarského mesta Tatabánya – Bánhida. Podľa ich vzoru aj Rozmarín rozšíril svoj repertoár o sólové spevy, básne, scénky, vtipy a tanec. Nadšenie spevákov bolo obrovské a množstvo piesní nacvičili v krátkom čase. Cez krásne piesne si všimol zbor primátor mesta Bonyhád, ktorý pozval Rozmarín na veľkolepé oslavy konajúce v súvislosti podpísania zmluvy pre priateľskú spoluprácu medzi Bonyhádom a Tvrdošovcami.

a oslavy jubilantov. Okrem týchto projektov zbor vystúpil na všetkých podujatiach, ktoré sa v obci konali. Zbor roky zabával obyvateľov z rôznych domovov dôchodcov, liečebných ústavov, vystupoval aj na mnohých slávnostiach v okolitých mestách a dedinách.

Teraz sa píše rok 2013. To znamená, že Rozmarín jubiluje. Za dvadsať rokov zo speváckeho zboru vzniklo jedno pevné hudobné a kultúrne teleso, ktoré dokázalo reprezentovať nielen tvrdošovský klub dôchodcov, ale šíriť i dobré meno obce doma aj v zahraničí. Od začiatku roka 2013 členovia spevokolu Rozmarín žili v znamení osláv tohto významného okrúhleho výročia.

Slávnosť bola dôstojná a grandiózne prevedená. A čo začať členom Rozmarínu na ďalších dvadsať rokov? Veľa, veľa zdravia, energie, vytrvalosti, chuť do práce a mnoho úspešných vystúpení.

Mgr. Oľga Hegyiová
dlhoročná vedúca zboru
Rozmarín

POĽOVNÍCKE ZDRUŽENIE TVRDOŠOVCE

Súčasný Poľovnícke združenie Tvrdošovce nadväzuje na dlhoročnú tradíciu poľovníctva v oblasti južného Slovenska. Už pred prvou svetovou vojnou sa medzi Galantou, Nitrou a Novými Zámkami nachádzali na zver najbohatšie revíry v Európe. Literatúra ako najznámejšie revíry uvádza Šurany, Tardosked a Slovenský Meder. Bolo to hlavne vhodnými klimatickými a pôdnymi pomermi, ale aj veľkými financiami, ktoré do poľovníctva vkladali bohatí mecenáši - gróf Károlyi v Palárikove, Edmund Turchányi v Tvrdošovciach a Štefan Révay v Šuranoch.

Vojny, zmeny režimov, veľkoplošné hospodárenie a chemizácia poľnohospodárstva - to sú príčiny, pre ktoré sú stavy zveri v dnešnej dobe neporovnateľne nižšie.

Súčasný poľovníctvo v Tvrdošovciach už dávno nie je o strelbe a úlovkoch. Je to hlavne ochrana zveri a prostredia, v ktorom zver žije. Poľovnícke združenie v Tvrdošovciach má 30 členov, ktorí hospodária na 3 454 hektároch poľovnej plochy. Na čele združenia je sedemčlenný výbor, pod vedením predsedu Birkusa Vincenta. Základnou úlohou našich členov je intenzívna ochrana proti škodnej zveri, túlavým psom a pytlakom, ochrana hniezd počas hniezdenia, zriadenie úkrytov

pred dravcami, zabezpečenie životných podmienok (pokoja) a tiež vody v lete. Členovia sa starajú o 30 bažantích násypcov, 12 krmelcov pre srnčiu zver, vybudovali 6 posedov a 12 studničiek pre zver. Ročne na prikrмлиvanie zveri roznesú 60-65 metrákov obilia, seno, ďatelínu, repu a soľ.

Z poľovnej zveri sa v revíri nachádza hlavne bažant, zajac a kačica. Teší nás, že v poslednej dobe sa opäť ozýva piskot jarabíc, rastú stavy a kvalita srnčej zveri a medzi úlovkami sa objavuje aj diviak. Zo susedných revírov sa k nám občas zatúla muflón, či mladý jeleň.

Starostlivosť sa prejavuje aj v kvalite ulovenej zveri. Tvrdošovce sa môžu pochváliť kvalitnou srnčou zverou. Srnec ulovený Jurajom Zelenkom bol na výstave ohodnotený 166,58 bodmi, čo znamená nielen zlatú medailu, ale je to najsilnejší srnec ulovený doposiaľ v okrese Nové Zámky. Zlatú medailu získal aj srnec ulovený Tiborom Borosom, striebornú medailu srnec ulovený Meszárošom

Františkom. Úspešní boli aj poľovníci, ktorí na výstavách pravidelne predkladajú trofeje líšok - zlatú, striebornú a bronzovú medailu už získal Cibulka Peter, strieborné medaily majú Boros Tibor a Ing. Sýkora Ľuboš.

Ku každému poľovníckemu združeniu patria aj poľovné psy, ktoré sú

tujú Slovensko a víťazia na najprestížnejších súťažiach v Európe. V združení sú aktívne tri chovateľské stanice uznané medzinárodnou organizáciou FCI: Chovateľská stanica „Od Bujáka“ - chovateľ Vincent Buják, „Od Zelenkovho dvora“ - chovateľ Juraj Zelenka a „Zo šurianskeho kopca“ - chovateľ Oto Banás. Registráciu podala aj štvrtá chovateľská stanica

Ing. Ľuboša Sýkoru. Z poľovných plemien, najviac rozšírených v našom PZ,

sú hlavne nemecké a maďarské stavače, nemecké teriere a jazvečíky.

Aktívny je aj spoločenský život v Poľovníckom združení Tvrdošovce. Členovia sa pravidelne stretávajú na rôznych posedeniach, zúčastňujú sa brigád v obci, reprezentujú na súťažiach vo varení guláša. Nezabúdajú ani na výchovu mládeže - každoročne robia prezentácie o poľovníctve na oboch základných školách v obci. Tento rok sa prezentácia konala na rybníku a bola spojená s varením guláša, so strelbou zo vzduchovky, ukážkou zbraní a predviedla sa praktická ukážka práce poľovného psa.

Všetci členovia považujú poľovníctvo nielen za koníček, ale hlavne za poslanie, ktorému obetujú svoj voľný čas a financie. To je dôvod prečo Poľovnícke združenie patrí medzi najdlhšie pôsobiace organizácie v Tvrdošovciach.

Ing. Sýkora Ľuboš
tajomník PZ

dobrymi pomocníkmi pri love, pomáhajú pri dohľadaní poranenej zveri, pri vyháňaní zveri z ďatelin pred kosbou, a tým záchrane malých zajačikov a srnčiat.

Poľovnícke združenie je známe kvalitnými poľovnými psami. Veľkú prácu v tomto obore vykonal dlhoročný kynológ, chovateľ a cvičiteľ Vincent Buják. Jeho zásluhou sa Tvrdošovce už v minulosti stali známe medzi psíčkarmi. V jeho práci pokračuje Juraj Zelenka - súčasný kynológ, chovateľ, ktorý po celom Slovensku reprezentuje obec a združenie na skúškach psov

ako rozhodca, či hlavný rozhodca. V revíri cvičia svojich psov aj naši členovia, Oto Banás a Oto Banás ml., ktorí sú svetovou špičkou vo výcviku poľovných psov. Reprezen-

ZO ŽIVOTA MIESTNEJ ORGANIZÁCIE ZVÄZU POSTIHNUTÝCH CIVILIZAČNÝMI CHOROBAMI A SLOVENSKEHO ZVÄZU TELESNE POSTIHNUTÝCH V TVRDOŠOVCIACH

Výročná členská schôdza miestnej organizácie sa konala dňa 27. 4. 2013 v Obecnom dome v Tvrdošovciach. Členov privítala, s výsledkami práce v roku 2012 oboznámila a celoročnú činnosť zväzu vyhodnotila predsedníčka MO Tatiana Ludasová. Na výroč-

miestnej organizácie podľahovala predsedníčka za ich hodnotné vystúpenie, zároveň zablahoželala speváckemu zboru Rozmarín k ich 20. výročiu založenia, ktorého je sama členkou už 15 rokov. Po kultúrnom programe nasledovalo losovanie tomboly a posedenie pri dobrej hudbe.

5. 6. 2013 usporiadalo vedenie miestnej organizácie tradičné posedenie s občerstvením a milým darčekom pre svojich 8-ich členov, ktorí v tomto roku oslávia svoje životné jubileum, 50., 60. alebo 70. rokov veku so želaním veľa zdravia, lásky a rodinnej pohody. Na posedenie pre jubilantov prijal po-

zvanie aj starosta obce Ing. Marián Tóth.

36 členov organizácie sa zúčastnilo okresnej akcie, športovo-rekreačného zápolenia na kúpalisku v Nových Zámkoch. Počasie prialo, takže sa všetci zúčastnení cítili výborne. Darilo sa i v športovom zápolení, získali tri prvé a jedno tretie miesto, k čomu im srdečne blahozeláme. Spoločný program bol ukončený bohatou tombolou, kúpaním sa a veselým spevom. Všetci zúčastnení odchádzali z výletu s dobrým pocitom z príjemne stráveného dňa.

Vedenie miestnej organizácie ZPCCH a SZTP počas celého roka vyvíja aktívnu činnosť, ktorej cieľom je spríjemniť život zdravotne postihnutých občanov našej obce rôznymi kultúrno-spoločenskými aktivitami. Členov, ktorí sú chorí, prípad-

ne sú pripútaní na lôžko a nemôžu sa zúčastňovať na kultúrno-spoločenských aktivitách, navštívi vedenie doma a poteší ich dobrým slovom, balíkom potravín a ovocia.

Touto cestou by som rada poďakovala za morálnu a finančnú pomoc starostovi obce, samospráve obce a všetkým sponzorom, ktorí pomáhajú miestnej organizácii.

Tatiana Ludašová
predsedníčka

MO ZPCCH a SZTP Tvrdošovce

nej členskej schôdzy členovia jednohlasne prijali uznesenie schôdzy, plán činnosti na rok 2013 a správu o hospodárení organizácie za rok 2012. Hostami členskej schôdzy boli starosta obce, Ing. Marián Tóth, predseda okresnej organizácie, Viliam Horník a okresná tajomníčka, Eva Bugošová. Stretnutie, tak ako vždy, malo príjemnú atmosféru ochutenú dobrým gulášom, chutnými pagáčikmi a okorenú kyticou slovenských a maďarských piesní v podaní spevokolu Rozmarín. V mene

MAJSTRI V. LIGY ZÁPADOSLOVENSKEHO FUTBALOVÉHO ZVÄZU - VÝCHOD (A MUŽSTVO ŠK TVRDOŠOVCE)

ROZPIS ZÁPASOV

Dátum	Autobus	Zač. záp.	
4.8.2013	14.45	17.00	Nový Život - Tvrdošovce
11.8.2013		17.00	Tvrdošovce - Dvory nad Žitavou
18.8.2013	14.30	17.00	DAC „B“ - Tvrdošovce
25.8.2013		17.00	Tvrdošovce - Želiezovce
31.8.2013	14.45	17.00	Vlčany - Tvrdošovce
8.9.2013		16.00	Tvrdošovce - Váhovce
14.9.2013	14.00	16.00	Kolárovo - Tvrdošovce
22.9.2013		15.30	Tvrdošovce - Vrakúň
28.9.2013	13.00	15.30	Štúrovo - Tvrdošovce
6.10.2013		14.30	Tvrdošovce - Močenok
13.10.2013	12.30	14.30	Veľké Lovce - Tvrdošovce
20.10.2013		14.00	Tvrdošovce - ČFK Nitra
27.10.2013	12.00	14.00	Imeľ - Tvrdošovce
3.11.2013		13.30	Tvrdošovce - Šurany
10.11.2013	11.15	13.30	Vion - Tvrdošovce

MÓDER CUP

OBČIANSKE ZDRUŽENIE LUCERNA

Tento projekt OZ Lucerna vo svojich prvopočiatoch zahrňoval v sebe ambíciu obnoviť v obci v minulosti veľmi úspešnú súťaž s názvom Interliga a zároveň zmysluplne – aktívnym športovaním, pre naše deti zabezpečiť voľno časovú aktivitu počas letných prázdnin. Zároveň sme pokladali za svoju povinnosť prinavrátiť do všeobecného povedomia obce a hlavne mládeži naše najúspešnejšie futbalové priezvisko bratov Móderovcov. Veď sa jedná o bývalých prvotných hráčov a víťazov československého pohára. Jozef Móder bol okrem toho viacnásobný reprezentant a majster Európy z roku 1976 a Ladislav Móder bol majstrom, štvorná-

30.7.2011. Kým v prvom ročníku turnaja zúčastnili medzi sebou len domáce mužstvá, za pekný úspech druhého ročníka považujeme tú skutočnosť, že sa do súťaže zapojili aj cudzie družstvá v kategórii žiakov i dospelých. V spolupráci s ObFZ v Nových Zámkoch sme dňa 9. júla 2011 usporiadali celodenný futbalový turnaj starších žiakov. Mladí futbalisti z Komjatíc, Svodína, výberu ObFZ, Nových Zámkov a Tvrdošoviec odohrali na hlavnom ihrisku ŠK desať náročných stretnutí. Víťazom turnaja sa stali naši mladí futbalisti pod vedením Gabriela Brata.

Druhá časť turnaja sa potom odohrala už na multifunkčnom ihrisku. V dvanástich dueloch počas šiestich hracích dní aj tu medzi sebou zápolilo päť mužstiev. Víťazom turnaja sa stalo družstvo FC Rozálka a pani Katarína Móderová osobne odovzdala víťazom pekné ceny a priniesla tiež súťažiacim ukázať víťaznú medailu svojho manžela,

ktorú vyhral v pamätnom finále PVP. K nahliadnutiu bol aj veľmi cenný rodinný fotoalbum a dres FC Barcelona č.3, ktorú si Ladislav Móder po zápase vymenil s hráčom Barcelony Eládiom Silvestre a ktorý OZ Lucerna nechalo pre túto príležitosť zarámovať.

Tretí ročník turnaja sa uskutočnil dňa 7.7.2012. Zúčastnili sa ho mladí futbalisti z Palárikova, Šurian, Svodína, výberu ObFZ Nových Zámkov, výberu ObFZ

Komárno a Tvrdošoviec. Z víťazstva sa nakoniec tešilo družstvo výberu ObFZ z Nových Zámkov. Naše pozvanie prijali a turnaja sa osobne zúčastnili pani

Katarína Móderová aj pán Jozef Móder.

Obaja potom spoločne odovzdali víťazom a oceneným hodnotné ceny. V tomto ročníku sme zásadne zmenili dovtedajší charakter turnaja. Oproti minulosti sme upustili od organizovania turnaja zvlášť pre mužskú a žiacku kategóriu. Po skúsenostiach z predchádzajúcich ročníkov sme sa rozhodli do budúcnosti podporovať výhradne iba našu mládež. Osvedčilo sa nám aj zaradenie ceny Fair play, lebo nám výrazne klesol počet faulov a zvýšila sa aj divácka návštevnosť. V rámci turnaja OZ Lucerna iniciovala už druhé stretnutie a udelila aj ceny pre futbalových veteránov obce.

Na tohtoročnom 4. ročníku Móder cupu sa zúčastnili mužstvá MFK Nové Zámky, Tvrdošoviec, Nedeď, Štúrova, výberu ObFZ Nové Zámky a Komárna. Vďaka podpore partnerov a sponzorov turnaja čaká na mladých športovcov celkom 25 ocenení

a cien a nová súťaž v kopaní jedenástok. K videniu okrem futbalového dresu FC Barcelona z pamätného finále PVP v Bazileji bude po prvýkrát aj kompletná medailová sada Ladislava Módera, športová zástavka a propagačný panel turnaja. V rámci turnaja a pri príležitosti 90. výročia vzniku športového klubu, OZ Lucerna predstaví svoju športovú publikáciu. Tretikrát udelí aj ceny pre futbalových veteránov obce.

Pevne veríme, že sa nám týmto projektom podarilo naštartovať dlhodobú tradíciu, ktorá sa u nás udomácní a prispeje k ďalšiemu rozvoju športu, ale aj k normálnej slušnosti a kultúrnemu prejavu mládeže, hráčov i fanúšikov počas futbalových zápolení. Turnaj sa už tradične usporadúva pod záštitou ObFZ Nové Zámky a tohto roku ho mimoriadne podporil Nadačný fond Slovenskej sporiteľne v Nadácii Pontis. Za dlhoročnú podporu turnaja OZ Lucerna zvlášť ďakuje stabilným sponzorom podujatia, samospráve obce Tvrdošovce, Nitrianskemu samosprávnemu kraju, PD Tvrdošovce, firmám Desing Net s.r.o., Some Juh s.r.o. Makostav s.r.o. Stabil s.r.o. kaviarni Rozálka, dobrovoľníkom Petrovi Benczemu, Gabrielovi Bratovi a rozhodcom Júliusovi Zahradníkovi a Štefanovi Budovi.

Ing. František Buda

sobným vicemajstrom republiky a víťazom PVP z roku 1969.

Prvý ročník turnaja sa uskutočnil na multifunkčnom ihrisku v dobe od 4.7.2010 do 31.7.2010, za účasti 5 dospelých a 4 miestnych žiackych mužstiev. Vyhodnotenie turnaja sa uskutočnilo dňa 31.7.2010 za prítomnosti pána Jozefa Módera, ktorý spolu so sponzormi podujatia odovzdal šťastným víťazom a oceneným hodnotné ceny.

Druhý ročník turnaja sa uskutočnil od 3.7.2011 do

90

1923 – 2013

90. VÝROČIE ZALOŽENIA ŠK TVRDOŠOVCE

OSLAVA ŠPORTU ŠPORTOM

29. júna 2013 bol areál športového ihriska rušný už od rána. V ten deň sa v našej obci konala oslava 90. výročia založenia Športového klubu v Tvrdosovciach. Pracovníci kultúrneho oddelenia OcÚ a Komisia školstva, kultúry a spoločenských podujatí pri OZ pripravili rad športových aktivít pre menších, ale aj pre dospelých športovcov. Doobeda si najmenší mohli zmerať sily v športových a zručnostných súťažiach v štafete, v behu po prekážkovej dráhe, v skákaní vo vreci, v bedmintone, v hádzaní do cieľa, v netradičných súťažiach, ale si aj oddýchnuť a zahrať sa s hračkami v detskom kútiku, zaskákať si na trampolíne a vyskúšať svoju šikovnosť v tvorivých dielňach. Po nazbieraní šiestich pečiatok a zvládnutí všetkých disciplín deti získali diplom a sladkú odmenu. Počas hier si mohli pochutiť na výborných palacinkách a osviežiť sa. Kým mali súťažili, starší žiaci a dospelí

si zmerali svoje sily vo futbalovom turnaji, do ktorého sa prihlásilo 6 družstiev. Víťazmi sa stalo mužstvo Mercedesu, striebornú priečku obsadil Klub priaznivcov striku a tretie miesto patrilo chlapcom zo Železničnej cesty. Na turnaji si zahralo aj mužstvo Coop Servisu, chlapi SejHaj a mužstvo Bírocziho. Počas doobedia nás čakalo ešte jedno prekvapenie. Bolo slávnostne odovzdané naše zrekonštruované termálne kúpalisko, ktoré dostalo novú krajšiu tvár a v ten deň otvorilo svoje brány pre verejnosť.

Športové zaujímavosti pokračovali aj poobede. V galérii obecného domu sa sprístupnila výstava s názvom: „90 rokov Športového klubu v Tvrdosovciach“. Vystavené boli nazhromaždené fotografie, tablá, futbalové dresy, cenné poháre a trofeje, rôzna dokumentácia, ktorá hovorila o bohaté minulosti a súčasnosti nášho futbalu. Potom popri prezen-

táciách nasledovalo oceňovanie významných športovcov v našej obci. Boli medzi nimi futbaloví funkcionári, tréneri, futbalisti zvučných mien ako Juraj Szikora, bratia Móderovci, Gyurekovci, súčasní reprezentanti futbalu, stolného tenisu, bežci, jazdci a tanečníci. Stretnutie pozdravil starosta obce Ing. Marián Tóth a aj pán Vojtech Brokeš, predseda ObFZ Nové Zámky. O histórii športového klubu porozprával RNDr. Michal Bara a bol vydaný aj športový letáček.

Večer pokračoval v športovo-tanečnom duchu. Pred amfiteátrom sa prestavili mažoretky oboch miestnych základných škôl v štyroch choreografiách a po nich nás tanečne naladili zumbisti pod vedením Ivetky Birkusovej.

Zábavu zavŕšil koncertný večer. Predkapelou bola nitrianskej rocková skupina NeverBack, ktorej spevák Marcel Dragúň pochádza z Komjatíc. Nadšenci hudby ho mohli spo-

znáť z relácie Československá Superstar 2011, kedy sa prebojoval do semifinále. Po nich vystúpila všetkými očakávaná Zuzana Smatanová so skupinou. Jej piesne oslovujúce mladú generáciu ako Daj ruku do mojej ruky, Miesto kde sa neumiera, Nech sa deje, Pár dní, Dnes sa mi nechce nič ... a doprovod na gitare a ústnej harmonike diváci patrične ocenili. Všetci sa pri jej piesňach výborne bavili, spievali, tleskali a aj tancovali. Keďže žiaci základných škôl s čistými jednotkami mali vstup zadarmo, autogramiáda a fotografovanie detí so Zuzkou, ktorá bola veľmi bezprostredná a milá, trvali dlho do noci. Sama sa vyjadrila, že oni si Tvrdosovce zamilovali. My budeme mať na ňu určite milé spomienky.

Prežili sme výborný deň, ktorý nás odštartoval do prázdninového leta. Všetkým, ktorí sa pričínili o zážitky tohto dňa ďakujeme!

PaedDr. Iveta Mészárosová

SEZÓNA 2012 / 2013

PRÍPRAVKÁROV

Tréner: Pavol Kačerjak

Brankári: Adam Borbély, Patrik Tóth, Dárius Pintér, Alan Petréc

Hráči: Dávid Kele, Adrian Fiala, Marek Divéky, Dávid Tkáčik, Máté Ruzsik, Sebastián Sehnal, Zoltán Bencz, Gergő Tóth, Alex Sós, Csaba Vanya, Ábel Csányi, Paulínka Harendarčíková, Lakatoš Viktor, Kevin Bihari, Tomáš Harendarčík, Samuel Buják, Nikolas Balogh, Oliver Oršulík, Alexandra Igaz, Kevin Lakatoš, Marco Čičman.

Naši najmladší hráči futbalu ukončili úspešnú sezónu 2012/2013. Zúčastnili sa rôznych podujatí ako SVX Cup Nové Zámky dňa 31.1.2013, kde hrali družstvá: Nové Zámky, Dvory nad Žitavou, Palárikovo, Semerovo, Michal nad Žitavou a Tvrdošovce. Za najlepšieho

brankára bol na tomto turnaji vyhlásený náš brankár Patrik Tóth a za najlepšieho strelca Kevin Bihari. Z tohto turnaja doniesli naši prípravkári víťazný pohár.

Pohár oblastného futbalového zväzu sa konal dňa 3.3.2013 v Šuranoch, kde hrali družstvá: Šurany, Palárikovo, Michal nad Žitavou, Dvory nad Žitavou, Nová Vieska, Štúrovo, Komjatice a Tvrdošovce. Finále odohrali Tvrdošovce: Michal nad Žitavou 5:0.

Dňa 8. júna 2013 boli naši prípravkári pozvaní do Bratislavy na 14. ročník futbalového turnaja Vrakunský pohár, kde si zmerali sily so športovými klubmi: FK Senica, PFK Piešťany, FC Slovan Galanta, FC Lokomotíva Devínska Nová Ves, MŠK Thermál Veľký Meder a ŠK

Vrakuňa Bratislava. Naši najmenší získali na tomto turnaji prvé miesto. Každý zo šiestich zápasov vyhrali, každý hráč dostal zaslúženú medailu a najlepším strelcom turnaja sa stal Marek Divéky. Najväčšou pýchou tímu je víťazný pohár.

Dvory nad Žitavou nás 15.6. 2013 pozvali na turnaj s družstvami Komárno, Hurbanovo a Dvory nad Žitavou. Zápas Tvrdošovce – Komárno skončil 9:0. Tvrdošovce – Hurbanovo skončili remízou 2:2, ale napokon Tvrdošovce vyhrali v súboji na penalty prvé miesto.

Sezóna 2012 / 2013 bola pre našich prípravkárov úspešná, hrali sme 16 zápasov, z toho 12-krát sme vyhrali, 1-krát remizovali a 3 - krát prehrali. Súperom sme uštedrili 131 gólov a 36 gólov sme dostali.

Získali 37 bodov za sezónu, len o 4 body menej ako Šura-

ny na prvom mieste. Komjatice mali rovnaký počet bodov, ale horšie skóre.

Kevin Bihari bol vyhlásený za najlepšieho strelca sezóny 2012 / 2013.

Vďaka pravidelným tréningom a úžasnej trpezlivosti trénera Pavla Kačerjaka sa môžeme pyšiť takýmito výsledkami našich detí.

Naším prípravkárom aj trénerovi srdečne gratulujeme a prajeme aj naďalej dobré výsledky!

Renata Tkáčiková Pálová

ŽENSKÝ FUTBAL V TVRDOŠOVCIACH

Táto, azda najpopulárnejšia kolektívna loptová hra, očarila nielen mužov, ale nkyne Františka Kuruca a Františka Ágha sa dopracovali až k okresnej lige.

Katarína Berta, ktorá bola kapitánkou ženského mužstva si spomína na približne 22 hráčok. V jej zápisníku sú zaznamenané tieto mená: Magda Benczeová, Klára Móderová, Katalin Czimmermannová, Alžbeta Vanyová, Irén Néma, Katalin Bertová, Alžbeta Szporná, Eva Szpeváková, Alžbeta Borbélyová, Blanka Cibulková, Eva Bugyiková, Olga Tataiová, Magda Vinczeová, Klára Bujáková, Eva Borbélyová, Margita Spergelová, Monika Danicsová, Mária Danicsová, Judita Vitková, Zuzana Bertová, Jara Bednáriková, Judita Vanya, Eva Birkusová. Vedúcim mužstva bol František Király, neskôr v roku 1973 začal dievčatá trénovať aj František Ágh. V roku 1972 hrali okresnú ligu spolu s mužstvami Hul, Bánov, Bešeňov a Nitriansky Hrádok. Ešte v tomto roku dosiahli výborné výsledky, stali sa majstrami okresnej ligy. Už v roku 1972 prestúpili štyri hráčky do I. novozámockej ligy, a to Katarína Czimmermannová,

Klára Móderová, Magda Benczeová a Katarína Bertová. Určite aj odchod týchto hráčok spôsobil postupný rozpad mužstva.

Ženský futbal znovu ožil až roku 1998, keď sa spojili najlepšie športovkyne a založili družstvo, ktoré sa stalo víťazom I. ženského halového turnaja vo futbale dievčat. V zostave boli Zelenková, Klišťincová, Göghová, Zsilinská, Grosmanová, Geschvandtnerová, M. Rišňová, Mészárosová, Csernáková, Todoranová, S. Rišňovská. Trénerom dievčat bol Juraj Zelenka. V Našich novostiach o mužstve napísal Ladislav Kaplan: „Ženský futbal má v novozámockom okrese malú popularitu, no iskierky jeho zviditeľnenia vyšľahli aj v Tvr-

došovciach. Pre jeho založenie a zorganizovanie samotnej súťaže bol malý počet družstiev

a ani záujem nebol naklonený. Výnimku tvorili celky vo Veľkých

Lovciach a Huli, ale to bolo málo. Tvrdošovské dievčatá však chceli hrať a preto skúmali možnosti zaradenia sa do vyššej súťaže. Túto požiadavku tlmočili funkcionári ObFZ Nové Zámky predsedníčke ženského futbalu SFZ a nakoniec sa dočkali dievčatá svojich túžob. Sekretariát ObFZ Nové Zámky obdržal oznámenie a rozlosovanie ženského futbalu s tým, že ženy ŠK Tvrdošovce budú hrať II. ligu, s družstvami DFC Ilava, TJ Slávia Ekonóm Bratislava, FK Námesťovo a ŠK Tvrdošovce. Vedúca mužstva K. Bertová prezradila, že

v kádri družstva je 16 hráčok, ktoré trénujú na veľkom ihrisku dvakrát týždenne pod vedením trénera Františka Ágha. Dievčatá si veria, chcú dokázať, že aj nežné pohlavie sa vie prezentovať športom. Túto myšlienku privítal a podporil aj prezident ŠK Tvrdošovce, Zoltán Ágh.“

Ani dnes nie je zriedkavé, ak nájdeme dievčatá medzi futbalistami. ŠK Tvrdošovce ženské družstvo dnes síce nemá, ale vieme o dievčatách, ktoré pravidelne trénujú a hrajú zápasy spolu s chlapcami. Paulína Harendarčíková hrá v družstve prípravkárov a Alexa Igaz reprezentuje v mužstve mladších žiakov.

Dievčatá držíme Vám palce!

-LB-

Vyhladenie vrások

FACELIFTING

Kým sme mladí, máme svieži vzhľad a tvár nám zdobia len jemné mimické vrásky, si ani neuvedomujeme, že s pribúdajúcimi rokmi sa na našej pleti podpisujú stresy, dôsledky nevhodnej životosprávy a ďalšie vplyvy, ktoré sa spolupodieľajú na procese starnutia pokožky. Niektorí majú šťastie na gény a pokožka jeho tela zostáva pružná dlhšie, iní venuje svojej pleti nadmernú starostlivosť a dokáže na krátky čas oddialiť proces starnutia pleti. Avšak u každého nadíde deň, keď mu vrásky spôsobené ubúdaním elastických a kolagénových vlákien a zošúverená pokožka začnú prekážať. A kto z nás by netúžil omladiť o pár rokov?

Moderná medicína pokročila aj v kozmetickej oblasti a ponúka niekoľko metód na odstraňovanie vrások. Asi najznámejšia je metóda chirurgického odstraňovania vrások. Na Slovensku pracujú na klinikách estetické chirurgie odborní lekári, ktorí každému klientovi navrhnú najvhodnejšiu metódu odstránenia vrások. Samozrejme, nie každému musí vyhovovať táto invazívna metóda. Napriek tomu, že účinky môžu zotrvať aj niekoľko rokov, strach zo skalpela, riziko spojené s chirurgickým zákrokom a dlhšia doba hojenia môžu od chirur-

gického zásahu odrádzať. Ďalšia, veľmi obľúbená metóda je neinvazívna, prístrojová. Bez použitia skalpela, anestézie, jaziev a obmedzujúcej rekonvalescencie redukuje ochabnutú pleť a výsledkom je dokonalejšia tvár, pevnejšia pleť a prirodzene vypnutá pokožka. Tento druh ošetrovania ponúkajú aj kozmetické salóny. Úspech týchto ošetrovujúcich systémov sa zakladá na dokonalom súhre mechanizmov a účinných látok, ktoré pomocou prístroja prenikajú do hlbších vrstiev pokožky v ktorých prebiehajú procesy starnutia, a kam sa tradičné kozmetické výrobky nedostanú. Účinky prístrojového faceliftingu sú odstránenie a vyhladenie vrások okolo úst, očí, na čele, krku a dekolte, vypnutie pokožky, odstránenie vačkov pod očami, zjemnenie pokožky, lifting očných viečok a celkové vylepšenie pleti a jej farby. Ošetrovanie je vhodné pre všetky typy a farby pleti. Počet ako aj interval ošetrovaní sa odporúča podľa druhu použitého prístroja a typu pleti.

Ďalším novým hitom súčasnej doby sú faceliftingové procedúry. Inovačné faceliftingové výrobky majú silné regeneračné, vypínacie, vyhladzovacie a omladzujúce účinky. Špeciálne vybrané zložky zvyšujú úroveň zvlhčenia pokožky, stimulujú podstatné

funkcie pokožky a ich intenzívnu obnovu. Ich pravidelným používaním je garantované silné vypnutie a lifting pleti, elasticita a mladistvý vzhľad. Táto metóda dokáže s vysokým účinkom vyhladzovať jemné ryhy a vrásky, pomáha zlepšovať tón a farbu pokožky a spevňuje aj tvárové svaly.

**Veronika
Borosová,
VERONIKA
SALÓN**

RÝCHLE, LACNÉ A VÝBORNÉ

VÝBORNÝ TVAROHOVÝ KOLÁČ

Suroviny na cesto: :

25 dkg kryštálového cukru, 2 ks kyslej smotany, 1 vajce, 2 lyžice kakaa, 1 lyžica sóda bikarbóny, 1,5 dcl oleja, 36 dkg polohrubej múky.

Všetko spolu vymiešame do hladka a vylejeme na vymastený, múkou vysypaný plech.

Suroviny na plnku: 2 kocky hrudkovitého tvarohu, 1 vanilkový cukor, 7 lyžíc práškového cukru, 2 celé vajcia. Spolu premiešame a lyžicou dávame do hotového cesta. Rovnomerne rozdelíme na celý plech.

Upečieme vo vyhriatej rúre pri teplote 180 °C.

VÍNOVÉ ŠTANGLE

Suroviny:

25 dkg hladkej múky, 25 dkg margarínu (napr. Palmarín), soľ podľa chuti a 6 lyžíc bieleho vína.

Všetky prísady pomiešajte na vláčne cesto. Vyvalkajte na plát hrubý 0,5 – 1 cm. Povykrajujte tyčinky, potrite vajcom a posypte prísadou podľa vlastného výberu (sezam, strúhaný syr, kmín a pod.)

Pečte vo vyhriatej rúre pri teplote 180 °C.

Za recepty ďakujeme Gabriele Halászovej.

OSEMSMEROVKA

„Ľudia sú natoľko šťastní, nakoľko im to ich....“

(Abraham Lincoln)

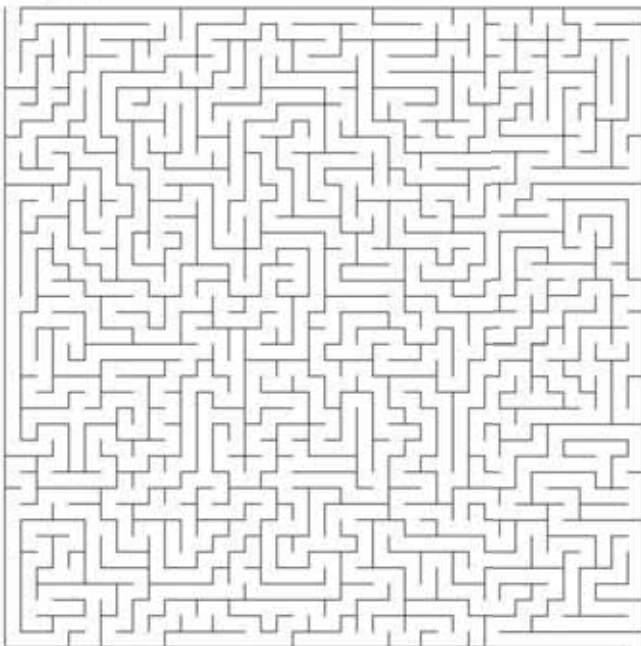
R	Á	N	I	M	O	K	L	Á	S	K	A
O	O	M	Y	H	V	Í	Ť	A	Z	Ř	S
Z	Y	K		E	L	K	S		L	Č	T
L	Z	E	T	N	A	A	K	A	P	E	R
Ú		Y	I	R	S	R	D	C	E		O
C	E		D	O	K	T	O	R		N	N
K	A	T							E	N	A
A	Z	K	Í	N	L	I	M	S	D	Ó	U
Č	Í	O	Á	A	O	F	M	U	I	R	T
R	M	R	Ž	R	A	L	O	K	Z	I	V
U	E	Y	O	L	E	C	I	N	Ž	O	N
K	R	I	Ž	O	V	A	T	K	A	Í	R

Použité slová zoradené podľa abecedy:

astronaut, doktor, drak, ihla, kat, kilo, kominár, križovatka, krk, krtko, krčie, kurča, kvety, láska, nárek, nožnice, Orión, remíza, repa, rozlúčka, rozum, ryža, seno, smilník, srdce, triumf, úzky, víťaz, vlas, žralok.

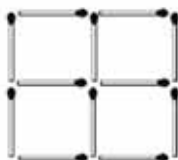
Autor: Alexandra Hrubá

POMÔŽTE NÁJST' VČIELKE CESTU DO ÚĽA.

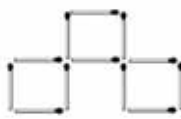

ZÁPALKY

V nasledovnom usporiadaní zápaliek preložte 3 tak, aby vznikli 3 rovnako veľké štvorce.

Riešenie:

NÁJDITE PÄŤ ROZDIELOV

ČO SA SKRÝVA NA OBRÁZKU?

KVÍZ

Poznáte značky chemických prvkov?

A) antimón	1) Cu
B) draslík	2) Sb
C) kyslík	3) K
D) horčík	4) Mg
E) meď	5) O

Aká je farba drahokamu?

A) zafir	1) červený
B) rubín	2) modrý
C) ametyst	3) zelený
D) smaragd	4) fialový
E) citrín	5) žltý

Kedy má meniny?

A) Ladislav	1) 5. október
B) Mária	2) 7. marec
C) Anna	3) 12. september
D) Tomáš	4) 26. júl
E) Viera	5) 27. jún

Poznáš hlavné mestá Európy?

A) Estónsko	1) Tallin
B) Belgicko	2) Valletta
C) Cyprus	3) Amsterdam
D) Malta	4) Nikózia
E) Holandsko	5) Brusel

Čo sa stalo vtedy?

A) február 1843	1) Microsoft uvoľnil svoju prvú verziu operačného systému Windows
B) 7. november 1917	2) Kolumbus objavil Ameriku
C) 20. november 1985	3) Štúrova kodifikácia spisovnej slovenčiny
D) 26. jún 1945	4) Veľká októbrová socialistická revolúcia
E) 12. október 1492	5) schválenie Charty OSN

odpovede: A2B3C4D5E1, A5B3C4D2E1, A1B5C4D2E3, A2B1C4D3E5, A3B4C1D5E2

ROZLÚČKA / BALLAGÁS

2012/2013

MATERSKÁ ŠKOLA NA HLBOKEJ ULICI

Chiara Laura Baloghová, Vanesa Baloghová, Nina Barnová, Daniel Bencze, Cintie Benczeová, Leticie Benczeová, Rebeca Budová, Vanessa Bukovčanová, Katarína Buranová, Hana Dragúňová, Elisabeth Fugli, Alexandra Groszmannová, Magdaléna Groszmannová, Attila Ivanics, Liana Kelková, Natália Kostolanská, Natália Ludašová, Sophia Majorová, Ema Mészárosová, Ivan Moravčík, Barbora Németh, Jozef Piroška, Erik Viet Anh Pham, Martin Révay, Miriam Siváková, Alexej Szpevák, Veronika Ujhelyiová, David Várhelyi, Jazmína Vidová

MAGYAR TANÍTÁSI NYELVŰ ÓVODA

Kőna Denis, Kiss Jolana, Kollár Mária Ela, Szabó Attila

ZÁKLADNÁ ŠKOLA JÁNA AMOSA KOMENSKÉHO

IX. A Benyík Jozef, Benyíková Michaela, Bogdányová Réka, Borbély Richard, Dragúň Boris, Farkašová Monika, Fújas Christján, Hegedűs Kristian, Horváthová Noemi, Javorčíková Simona, Kačerjak Michal, Keleová Lucia, Markusek Ronald, Matalová Petra, Sipos Miron, Šafár Matej, Vanyová Veronika, Vanyová Barbora, Zahradníček Lukáš, Zahradník Štefan

IX. B Benkő Nikolas, Bogdány Cyntia, Feranecová Karin, Halászová Eva, Chmúrová Eva, Karařfa Samuel, Kele Kevin, Kovács Roland, Kováčsová Hajnalka, Ludašová Vanesa, Marenčáková Karin, Prochászka Patrik, Rybár Erik, Sós Dániel, Vanya Attila, Vanya René, Záhoráková Jana

SZENT ISTVÁN ÓVODA

Bai Elisabeth, Bogdány Viktória, Bugyík Tamás, Buják Róbert, Fújasová Kristinka, Hédervári Lia, Juhász Orsolya Sára, Kele Virág, Lakatos Rozália, Sztojka Rebeka, Vanya Richard, Varga Victoria

SZEMERÉNYI KÁROLY MAGYAR TANÍTÁSI NYELVŰ ALAPISKOLA

Ando László, Balkó Bernadett, Balogh Viktor, Brat Orsolya, Csányi Erika, Csányi Katalin, Čermányik Anikó, Farkas Tibor, Gyurács Mórió, Kárpáty Szabolcs, Kurucz Tímea, Lakatos Márió, Mogrovič Rebecca, Stojka Klaudio, Takács Arnold, Tóth Alfons, Vanya Patrik, Vanya Nikolas, Paló Viktória

